

IZRAELIUI SU ARABAIS BESIMUŠANT

Autoretetingi politinių sluoksnių steigėjai mano, kad šiandieninė Arimųjų Rytų įtampa yra daug pavojingesnė negu 1967 metais. Anuometinė padėtis išsivystė į vietinį karą. Šiandien gi, atrodo, gali prieiti prie to: tartinio karo, kitaip tariant gali būti toji kibirkštis, iš kurios skiltų III pas. Karas.

Pažymėtina, kad po birželio mėn. 1967 m. karinių operacijų, buvo tik apsimamta iš abiejų pusių, bet nebuvo padaryta nei laikinųjų paliaubų, nei prieta prie karo taikos derybų. Izraelis dar negali iki šiol naudotis savo kariniais laimėjimais — karo metu užkariautomis žemėmis, nei arabai, nežūrint, kad prarado daug žemių, nepripažįsta žydų pergalės. Šiuo atžvil

giu galima plinai pritaikinti seną posakį, kad "pralošėm mūsų, bet n. pralošėm karo". Arabų jungtinės valstybės, pagal Kartuno sutartį, nepripažįsta Izraelio valstybės kaip tokios ir yra nusistatę kovoti iki Izraelis išnyks iš žemėlapiu. Juos gal sulauko tik Izraelio didesnis pajėgumas pažangesnė kariuomenė, stipresnis apsiginklavimas ir didesnis prielankumas pasaulio opinijoje. Tas privertė arabus respektuoti bent tam momentui didesniąją jėgą, klausimas kiek laiko?

Reikia atsiminti, kad abi tos šalys, senos rytų tautos, su dideliu užsidegimu saugojančios savo rasę, senasias tradicijas ir papročius, kurie joms diktuo-

ja, kad "akis už akį, dantis už dantį".

Todėl UNO pastangos prieiti prie bent kokio susitarimo ar bent pasodinti juos prie bendro taikos derybų stalo yra visai bergėdžios.

Vakarų valstybių, o tai pat ir JAV įtaka Artimuose Rytuose palaipsniui nyksta, tuo tarpu Rusija stengiasi tame konflikte paimti sau gerąją dalį. Kadangi jai rūpi įkelti koją į Viduržemio jūrą, ji ieško būdų gauti bazių Argelijoje ir Sirijoje ir tam ji nepagalės nei pastangų nei materialinių nuostolių. Bet iš kitos pusės Š. Amerika padeda Izraelio valstybei. Kyla klausimas prie ko prievės ši sachmatų lentelė?

AUSTRAI SUSIRŪPINĖ

Rusams užėmus Čekoslovakiją, Austrijos vyriausybė oficialiai pateisino šią Maskvos agresiją primindama, kad Austrija ir ateity stengsis išlaikyti savo neutralumą.

Tokiu pareiškimu Austrija tikisi užbėgti už akių gresiančiam pavojui iš Rusijos pusės, nes pagal Jaltos susitarimus, Rusija galinti kiekvienu kartu užimti Austriją arba bent tą dalį, kuri po karo buvo rusų okupuota, jeigu Austrija pasirodytų bent kiek nepalanki Maskvai.

BALTŲ JAUNIMAS PROTESTUOJA

Praeitų metų liepos - rugpiūčio mėn. švenčiant 50 metų Latvijos nepriklausomybės sukaktį, turėjo įvykti Berlyne latvių jaunimo kongresas, kuris sovietams reikalaujant buvo sukliudytas ir įvyko tik Vak. Vokietijoje. Ryšium su tuo New Yorke prie Jungtinių Tautų Rūmų įvyko stiprios baltų jaunimo demonstracijos protestuojant prieš Amerikos nuolaidumą Sovietų Sąjungai ir pastojimą kelio organizuojant Vak. Berlyne latvių jaunimo kongresą.

• *Susirūpinta.* Italijos didžioji spauda praneša, kad sovietų pavergtuose Baltijos kraštuose, Ukrainoje, Turkestane ir Kaukaze ypatingai po Čekoslovakijos užėmimo; pradėjo veikti slapti gausūs trumpų bangų radio siuntuvai, kurie informuoja gyventojus apie padėtį, kas sudaro didelio rūpesčio sovietų slaptajai policijai.

• Chaco ir Formazos provincijų medvilnės derlius geras, bet trūksta darbininkų medvilnei nuimti. Š. Amerikoje ir medvilnės pūkelius jau renka mašinomis, išlengva judančiomis plantacijų laukais.

• Saulėgražomis buvo užsėta 1.515.000 ha. plotas, bet derliaus laukiama tik vidutinio — apie 500 klg. iš ha.

• Mažai kviečių. Praeitais metais kviečiais buvo užsėta 6.679.000 ha., didesnis plotas, negu bet kuriais kitais metais nuo 1943. Tačiau dėl blogų atmosferinių sąlygų buvo gauta tik 5.900.000 tonų t. y. kiek daugiau negu 880 klg. iš ha.

• JAV karo specialistai pareiškė, kad komunistų ofensiva Vietname prieš virš 100 miestų ir miestelių, neturėjo sėkmės ir skaitomas dalyką kaip nepavykęs.

• Amerikiečiai paleido satelitą Apolo 9 su trimis astronautais. Skridimo metu buvo "pašvaikščiota erdvėje". Jo tikslas ruošti dirvą artimam nusileidimui mėnulio paviršiuje.

• Golda Meir yra pakviesta užimti staiga mirusio Izraelio min. pirmininko vietą. Golda Meir yra buvusi keletą kartų savo šalies ministere.

• Čekoslovakijos darbininkų sindikatas yra iškovojoes darbininkams teisę streikuoti. Tai būtų vienintelė komun. bloko valstybė, kur būtų galima streikuoti.

• Rusų ir kinų santykiai paastrejo iki tokio punkto, kad bijoma rimto ginkluoto susidurimo.

• *Protestas.* Pavergtų tautų komitetas Australijoje, pareiškė griežtą protestą Festival of Arts vadovybei, kuri pakvietė raudonosios armijos chorą dalyvauti jos šventėje 1970 metais. Taip pat buvo prašoma Australijos valdžios paremti tam protestui ir neduoti tam chorui įvažiavimo vizų.

ARGENTINOS VAISIAI Į 25 VALSTYBES

Pereitais metais Argentina eksportavo 14.640.110 dėžių (po 22klgr. kiekv.) vaisių. Didžiausias pirkėjas Brazilija su 5.829.179 dėžėmis, Vak. Vokietija su 2.856.635, paskui Olandija, Švedija, Norvegija, Suomija, Venecuela, JAV ir kitos. Mažiausiai pirkė Meksika 2.500 dėžių ir Peru — 1.590.

Komunistiniai kraštai nepirkė nė dėžės. Kompartijos nariams užtenka ten užauginamų, o kolchozninkai pasirenka laukinių obuoliukų.

POGRINDŽIO JĖGA JUGOSLAVIJOJ

Prezidentas Tito, kuris pastoviai kritikuoja Maskvą, už jos invaziją Čekoslovakijon, matyt, numato Jugoslavijos užpuolimą, nes savo patikimiesiems ir kovingiausiems partizanams pavedė sudaryti pogrindžio ginkluotą jėgą ir pogrindžio rezistencijos sąjudį, jei tokia invazija įvyktų. Jugoslavijos kalnuose atsiranda slapti ginklų sandėliai, o jaunimas mokomas partizaninio karo bei jo metodų. Tito vadovaujami partizanai antrojo Pas. Karo metu pasireiškė kaip Hitlerio kariuomenės neįveikiami priešai.

ISPANIJA ATIDAVĖ MAROKAMS VIENĄ AFRIKOS PROVINCIJĄ

Po 108 metų valdymu, Ispanija perleido provinciją Ifni Marokijai. Tai vakarinis Afrikos pakraštys priešais Kanarijos salas tui 2.000 kv. kil.; žemė nederlinga - tyrumos, gyventojai užsiima žuvininkyste. Yra vienas miestas - Sidiifni.

NEMINĖJO

ČEKOSLOVAKIJOS

Sovietų kompartijos vadas L. Breznevus, kalbėdamas komsomolo 50 metų sukakties proga, nė vienu žodžiu neprisiminė Čekoslovakijos. Bet jis pareiškė nusivylimą sovietų sportininkais, kurie "sunkiai kovoje", tačiau Meksikos olimpiadoje nesugebėję iškovoti pirmosios vietos.

30.000 ŽUVUSIŲ VIETNAME

JAV karinės vadovybės pranešimu, iki praeitų metų pabaigos Vietname žuvo daugiau kaip 30.000 amerikonių karių. Daugiausia žuvo 1968 metais — 14.000. Karo metu sužeistų JAV karių buvo 190.000 ir 1.200 dingę be žinios.

• Pindapoy bendrovės pereinčių metų pelnas įskaitant 1967 metų likutį, pasiekė 827.874.404 pezus, o šios bendrovės kapitalas siekia tik 450 milj. pezu.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires

T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual

Nr. 937.549

Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL	Franqueo Pagado
	Concesión N° 4818
	Tarifa Reducida
	Concesión N° 1884

"LAIKO" MECENATAI — A. J. SUNGAILAI

Šio Laiko numerio mecenatai yra žinomi visų kraštų lietuvių kolonijoms, Kanadoje gyvenantys ANGELIKA URBYTĖ ir Dr. JUOZAS SUNGAILAI. Tai pokariniai ateiviai, vienas Suvalkijos, kitas Žemaitijos žemių vaikai, kurie su jautria siela išjungę ne tik į Kanados, bet ir viso pasaulio lietuviškon veiklon.

Dr. Juozas Sungaila pradėjo mokslą Lietuvoje, baigė karo metu Austrijoje. Persikėlęs į Kanadą specializavosi ypatingai radiologijos srityje. Šalia savo tiesioginių, kaip gydytojo pareigų, randa laiko aktyviai dalyvauti lietuviškoje ir katalikiškoje veikloje. Dr. Juozas matome pirmininkaujant vieną penkmetį P. Lietuvių Bendruomenei. Tuo metu užsimezgė tampsni ryšiai su Pietų Amerikos lietuvišiais. Jis pats su Ponia dalyvavo II-jame Pietų Amerikos Lietuvių Kongrese Urugvajuje, ta proga aplankė ir kitas Pietų Amerikos skaitlingesnes kolonijas, jų tarpe ir Argentiną. Jo dėka ir pirmajam Argentinos atstovui II-jame P. Liet. Bendruomenės Seime buvo pagelbėta materialiai pasiekti Kanadą.

Dr. Juozas ir Angelika Urbyte Sungailai.

Prieš Pas. Liet. Jaunimo Kongresą dr. Sungailai vadovaujant buvo suorganizuota plati rinkliava Kanados lietuvių tarpe. Surinkta 6.000 dolerių. Tie pinigai buvo paskirti pagelbėti visų kraštų jaunimo atstovams atvykti į Jaunimo Kongresą, taigi tam tikra dalis tų pinigų teko ir Argentinos jaunimui dalyvavusiems P. L. Jaunimo Kongrese. Nuo to laiko prasidėjo darnus bendradarbiavimas tarp Pietų ir Šiaurės Amerikos lietuvių. Taip pat p. Sungaila yra pagelbėjęs su nemaža pinigų suma iš savo sutaupų P. Amerikos jaunimo stovykloms.

Šiuo metu dr. Sungaila yra Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Toronto Židinio pirmininkas, taip pat Toronte organizuojamo Katal. Mokslo Akademijos suvažiavimo komiteto pirmininkas. Ne svetima yra jam ir lietuvių parapijos veikla, į kurios komitetą Toronte yra išrinktas pirmininku.

Ponia Angelika Sungailienė yra aktyviai įsitraukusi į kultūrinę lietuvišką bei katalikišką veiklą. Ji yra Pasaulio Lietuvių Moterų Katalikų Centro Valdyboje, kurios buveinė yra New Yorke eidama vice-pirmininkės pareigas. Taip pat ji yra Kanados Lietuvių Moterų Katalikų Centro Valdybos vice-pirm. ir žurnalo MOTERIS viena iš redaktorių. Praeitais metais p. Sungailienė atstovavo Kanados lietuves moteris pasauliniame moterų katalikų suvažiavime Romoje ir taip pat dalyvavo Eukumeniniame pasauliečių suvažiavime Romoje kaip pilnateisė atstovė.

Ponia A. Sungailienė humanitarinių mokslų studijas pradėjo Lietuvoje ir jas tęsė Insbrucko ir Zalzburgo universitetuose. Ponių Sungailų šeimoje auga trys sūnūs: Raimundas ir Paulius lanko gimnazijos aukštesniasias klases, o jaunesnysis Morkus — pradžios mokykloje.

Ponai Sungailai yra nuolatiniai LAIKO skaitytojai maloniai stebi jo aiškia lietuvišką — katalikišką linkmę ir nenukrypstantą liniją siekiant užbręžtų tikslų.

LAIKAS dėkodamas už suteiktą paramą, nuoširdžiai sveikina ponus Sungailus ir linki jiems ir toliau nenuilstamai dirbti lietuviškoje bei katalikiškoje veikloje.

Vardo Dienoje nuoširdžiai sveikiname visus, Juozus ir Juzes "Laiko" bendradarbius, remėjus, skaitytojus ir visus prietelius linkėdami daug sėkmės ir gražaus gyvenimo.

"Laiko" red. ir Adm.

LIETUVIAI PASAULYJE

Kiek lietuvių visame pasaulyje? Tokio pavadinimo straipsnis tilpo "Dirvos" 92 Num. A. Budreckis turimais duomenimis patiekia 1968 m. tokius rezultatus:

Lietuvių Lietuvoje yra 2.389.000 (1967 m. Lietuvoje gyventojų buvo 3.060.400).

Sibire lietuvių esama 110.000, Rusijoje — 45.000; Sovietų armijoje — 27.000; Gudijoje — 45.000 (Ašmena, Svyriai, Vydziai); Rytprūsiose — 60.000; Donbase — 2.000; Karelijoje — 300; Latvijoje — 35.280; Lenkijoje (karo pabėgėliai) — 8.000; Lenkijoje (Suvalkų trikampyje) — 25.000; Vokietijoje (pabėgėliai) — 7.500; Vokietijoje (mažlietuviai - prūsai) — 200.000; Austrijoje — 120; Belgijoje, Olandijoje — 300; Danijoje — 114; Britanijoje — 15.000; Italijoje — 182; Prancūzijoje — 1.200; Švedijoje — 200; Sveicarijoje — 100; Argentinoje — 40.000; Australijoje — 12.000; Brazilijoje — 55.000; JAV — 1.650.000; Kanadoje — 37.992; Kolumbijoje — 300; Nauj. Zelandijoje — 200; Pietų Afrikoje — 1.000;

Urugvajuje — 6.000; Veneculoje — 1.500; kitur — apie 1.000. Iš viso lietuvių pasaulyje — 4.662.250.

Iš kalbinio tasko žiūrint, 3.970.250 asmenų kalba ar supranta lietuvių kalba. Iki 2000 metų lietuvių tautybės žmonių skaičius turėtų pakilti iki maždaug 6.913.471, bet galimas daiktas, jog iš šio pastorojo skaičiaus trečdalis praras savo lietuviškas savybes ir asimiliuosis kitose tautose.

† *Benediktas Babrauskas*, pedagogas, liter. kritikas, rašytojas, mirė Cicero mieste prie Čikagos, gruodžio 13 d. 1968. Buvo gimęs 1910 m. Akseliškėje. Padubysio valš. Šiaulių apskr. 1932 m. baigęs humanitarinių mokslų fak. dėstė lietuvių kalbą įvairiose Lietuvos aukštesnėse mokyklose, vėliau Vokietijoje. Plačiai reiškėsi žurnalistikoje literatūrinėmis, kalbinėmis ir kultūrinėmis temomis. Parašė eilę knygų. Yra buvęs ilgametis Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas. Jo žmona žymi poetė Gražina Tulauskaitė, išleidusi keletą eilėraščių knygų

NAUJI PAUKŠČIAI LIETUVOJE

Lietuvoje atsirado nematytų paukščių — tai iš Sibiro atskridusios riešutinės. Sibire šie paukščiai minta kedro riešutais, jų neberasdami skrenda ieškodami maisto į kitas šalis ir net Lietuvą pasiekia. Riešutinės, nerasdamos maisto, mintančios atsiktikiniu maistu ir dažniausia žustančios.

1740 M. STATYTA KLĖTELĖ

Su tų metų irėžta data tebestovi Tauzų, kaime 3 klm. nuo Mosėdžio senoviška klėtis. Paskutiniu metu ji buvo iširta ir moksliskai aprašyta.

RUSAI KONCERTUOJA

Voronežo rusų choras jau trečią kartą koncertuoja Klaipėdoje. Kaip žinoma, Klaipėda yra smarkiai kolonizuota rusais, taigi koncerto klausytojų netrūksta.

KINO FESTIVALIS

Maskvoje surengtame žemės ūkio filmų festivalyje III-čią vietą ir pirmo laipsnio diplomą laimėjo Vilniaus kino studijos spalvotas dviejų dalių mokslo populiarinimo filmas "Kultūrinėse ganyklose".

• Sovietu Sąjungos profsąjungų prezidiumas, sanatorinių-kurortinių istaigų konkurse Palangai pripažino trečią vietą tarp Sovietijos kurortų.

Druškininkai irgi savo pagyrmo diplomą.

(ELTA)

NAUJOS MIDAUS RŪŠYS

Stakliškių midaus gamyklos technologas Aleksandras Sinkevičius sukūrė naujas midaus rūšis pavadindamas jas "Trakais", "Vilniumi", "Lietuviškuoju balzamu", "Žalgiriu". Išradimo komitetas nusprendęs išduoti Al. Sinkevičiui šių gerimų autorines teises. Ankščiau jis buvo pagaminęs "Dainava" ir "Bočius", kurie buvo tinkamai įvertinti ir premijuoti.

VAIKŲ LITERATŪROS PARODA

Vaikų liter. paroda buvo atidaryta Vilniuje. Žymiausia eksponatų dalis — vaikų knygos apie Lenina.

PAMINKLŲ APSAUGOS FONDAS

Kad apsaugoti svarbiuosius paminklus, kuriamas paminklų apsaugos fondas, nors oficialiai okup. Lietuvoje visur skelbiama, kad visais paminklais rūpinasi valstybė. Seniems Dionizo Poškos baubliams apsaugoti apylinkės gyventojai jau sudėjo 36.000 rublių, iš kurių 15.800 rublių paskyrė Šilalės krašto tyrininkai.

VEŽIO TYRIMAI

Dr. Laima Gričiūtė onkologė (vėžio ligų specialistė), dalyvavo tos srities specialistų konferencijoje Japonijoje, po to gavusi Liono tarptautinio vėžio tyrimų centro stipendiją, išstius metus dirbo Paryžiuje, radiumo instituto genetinėje laboratorijoje, kur ji pradėjusi eksperimentą, kuriuo tikimasi išbandyti priemonę apsaugoti nuo plaučių vėžio pavojaus. Bandymai daromi su pelėmis. Eksperimentas dar nebaigtas, jį baigia profesorius su kuriuo dr. L. Gričiūtė pradėjo ta eksperimentą.

LENINNO SUKAKTIS

Lenino 100 metų gimimo su-

kaktis 1970 metais rusų okupantų parėdymu bus plačiai minima ir Lietuvoje. Jau organizuojami seminarai, paskaitos ir specialūs propogandiniai vaidinimai, kuriais lietuvių tauta bus maitinama per išstius tris metus.

SODININKYSTĖS DRAUGIJOS

Rusai leido prieš keletą metų steigti sodininkystės draugijas Okupuotoje Lietuvoje. Kadangi žemės ūkis ir jo šakos visuomet domino lietuvi, tai tos draugijos turinčios pasisekimą. Prieš trejetą metų Alytaus rajone susikurusi tokia draugija, išaugusi iki 500 narių. Steigiami ir bitininkystės mėgėjų tos draugijos skyriai ir jaunųjų bitininkų rateliai.

UŽDARYTA BAŽNYČIA

Paišiuose, Šilutės apskr. komunistai uždarė evangelikų bažnyčią, statytą 1910 m. Ji buvo išlikusi nepaliesta per visus karus. Uždaryta, nes nebuvo pajėgta užsimokėti didelių mokesčių. Ji paversta pasilinksminimo namais, kurie be abeio, tokių mokesčių neturės mokėti.

Po vaišių prie pp. Plačiakių namo: viduryje Emlia ir Povilas Jarašiūnai, grupės šonuose Vytautas ir Genė Balčiūnai.

P. Gudelevičius ras Kanados liet. tabako augintojus. Iš kairės J. Stradomskis, p. Mažeikienė, vid. O. Stradomskienė.

KELIAUJANT PE KANADA

Pijus Gudelevičius.

KANADA

Aplankęs Nek. Prasad. Seseles Putname ir Tėvų Marijonų aukštąją mokyklą Marijanapolyje, žaliais, kalnuotais, bei ežeruoiais New Hampshire ir New Yorko valstijų kelias, vykau Montrealio link, pakeičiant gerėdamasis nepaprasto grožio rudens vaizdais. Pravažiavau ar trumpai sustojau Manchester, Clarmont. Barre, Burlington, St. Albans ir kituose miestuose. Neretai kelias eidavo per tankius miškus. Vietomis kalnai siekdavo tūkstantį metrų aukščio, po to mūsų kelias nusileisdavo į puikią vingiuotą upę pakrantę ir netoliese vandens sekdamas jos bėgi žemyn arba priešingai.

Pravažiavus Kanados pasienį Philipsbourg sargybiniai sutiko turistus mandagiai ir maloniai, patikrino tik dokumentus, o vežamųjų daiktų visai nežiūrėjo. Atvažiavus į Kanadą — pirmas išpūdis — panašu į Lietuvą: miškeliai, žaliojančios pievos, nedideli kalneliai, tik kiek atokiau, miglose stūkso didingi kalnai.

MONTREALIS

Tai vienas iš Kanados didžiųjų miestų. Gyventojų turi daugiau kaip milijoną ir stovi ant didžiulės to vardo salos kurią sudaro apjuosdamos Sv. Lauryno ir Ottavos upės, kurios prie Montrealio yra ypatingai plačios. Toji sala yra maždaug 50 kilm. ilgio ir tarp 10 ir 15 kilm. pločio. Šv. Lauryno upėje yra eilė mažesnių salų, kurių dvi buvo supiltos 1967 metais Montrealio Pasaulinei parodai įrengti. Ant tų ir kitų jau buvusių salų buvo pastatyta visa eilė modernių pastatų, kuriuose buvo įrengta paroda,

sutraukusi milijonus lankytojų. Parodų salos, tai lyg atskiras miestas sujungtas su likusia miesto dalimi visa eile tiltų bei viršutiniams ir požeminiams traukiniams. Viskas atrodo lyg pasakoje, žmonių minių minios, šviesos mirga, fontanai trykšta, tarp kurių kyšo paviljonų stogai bei rytietiški bokštai. Upėse ir kanaluose važinėja laiveliai su orkestrais.

Prancūzijos, Anglijos, JAV ir kitų didžiųjų kompanijų paviljonai išsimėtę kyšo tarp kuklesnių mažesniųjų valstybių paviljonų. Juose tam tikromis valandomis vyko ir meninė programa. Kanados telefonų paviljone, turėjau progos stebėti modernią filmų rodymo būdą — filma rodoma 6 prožektoriais apskritoje salėje, daro išpūdį, kad lyg pats su laivu, orlaiviu ar automobiliu važiuotum.

Dvi dienas lankiau parodą, viešėjau pas kun. Jucevičių, p. Gurklusį jų vėžiojamas aplankiau abi lietuviškas parapijas, laikraštį Nepriklausomą Lietuvą, kun. prof. J. Venckų ir kitas žymesnes vietas ir leidaus Toronto link.

TORONTAS

Toronte aplankiau senus pažįstamus mūsų ponios Kaminskienės sesutę p. Jarašiūnus, kurie mane labai nuoširdžiai priėmė. Taip pat turėjau malonios progos aplankyti abi Toronto parapijas, Tėviškės Žiburijų redakciją, Genę ir Vytautą Balčiūnus, dr. Juozą ir Angelę Sungailus, inž. Baranauską, Dr. Valatką, Rastauskų, Račkauskų ir kitų Argentinijos lietuvių gimines, kurie labai nuoširdžiai priėmė, ypač Genę ir V. Balčiūnai, buvę nenuilstami Liet. Centro veikėjai, kurie prašė perduoti visiems jų pažįstamiems Argentinijoje nuoširdžiausius linkėjimus. Vytautas ir Valerija Plačiakiai su šeima savo gražioje rezidencijoje suruošė man kaip "Laiko" astovui pui-

lias vaišes, kurios truko visą dieną. Jose dalyvavo: Emil. ir Pov. Jarašiūnai, Vanda ir Alf. Balniai su šeima muz. Vyt. ir Genė Balčiūnai, ir kiti, visi parodė didelio nuoširdumo. Dr. Valatka su savo šeima nuvežė su autu į savo vasarnamį, kurį turi prie Simcoe ežero. Prie to ežero puikius vasarnamius turi dr. Sungaila ir kiti lietuviai.

DELHI - SIMCOE TABAKO PLANTACIJOS

Nors sakoma, kad svečias kaip žuvis nelaikomas daugiau trijų dienų, tačiau viešėdamas pp. Jasiūnų namuose, buvau maloniai globojamas, apdovanotas ir su nenoru išleistas. Leidaus į Delhi, Simcoe, tenykščiu lietuvių, tabako augintojų, aplankyti, kurie kaip Julius ir Ona Stradomskiai, Elena Tunylienė ir kiti dar iš Lietuvos laikų pažįstami ir čia mano apsilankymo proga parodė daug nuoširdumo. Tabako ūkininkai, kurių vien lietuvių šioje apylinkėje yra apie 200, yra susibūrę į tabako augintojų draugiją, kuri kontroliuoja tabako auginimo produkciją. Ontario provincijoje ankstesniais metais priaugindavo 92 milijonus klgr. tabako, vėliau susitarė tiek neauginti, bet daugėjant žmonėms pasaulyje, vėl sodinama daugiau tabako, iš kurio lietuviai ir kiti tab. augintojai labai turtingai prasigyveno. Jų namai, lyg būtų kokių kunigaiščių, puikiai pastatyti ir gražiai įrengti. Elena Tunylienė dabar Mažeikienė suruošė jaukias netikėtas vaišes, o Julius ir Ona Stradomskiai apvežiojo po tos apylinkės lietuvius tabako ūkininkus, kurie yra gana plačiai išsimėtę. Po Tillsonburg, Delhi, Simcoe miestų apylinkes.

Laikas neleido ilgiau paviešėti pas tuos simpatiškus lietuvius tabako ūkininkus, turėjau jau leistis Šiaurės Amerikos — Detroito link, kur jau laukė seni pažįstami.

POETUI MYKOLUI VAITKUI 85 METAI

Praeitų metų pabaigoje kan. M. Vaitkus — poetas, rašytojas, estetas atšventė 85 metų sukaktį, kurį viso pasaulio laisvos lietuviškos spaudos buvo plačiai paminėta.

Myk Vaitkus gimė 1883 metais Gargždų mieste lyje, Kretingos aps. Mokėsi Gargžduose, Palangoje. Liepojuje ir Kauno kunigų seminarijoje ir taip pat Petrapilio dvasinėje akademijoje, bei Insbrucko universiteto teologijos fak. Pirmą jo darbo vietą — Telšiai Persikelia į Kauną, dirba "Bažnytinės Apžvalgos", "Ganytojo", "Žvaigždės", "Vienybės" redakcijose ir šv. Kazimiero knygų leidimo draugijoje išdirbęs joje iki pat bolševikmečio. Pirmojo karo metu atsiduria Smolenske, kur drauge su vysk. Paltaroku rūpinosi katalikų pabėgėlių dvasiniais reikalais.

Poetas ir rašytojas Mykolas Vaitkus.

Grįžęs į Lietuvą įsijungė į kunigų — pedagoginį darbą. Dėstė religiją Meno Akademijoje, profesorius Kauno kunigų semisarijoje. 1938 m. buvo pakeltas Kauno Metropolijos kapitulos garbės kanau-

ninku. Gyvendamas Kaune visą laiką reiškėsi lietuvių periodikoje, ypač katalikų leidžiamų laikraščių skiltyse.

1940-41 m. dirbo tik kunigų seminarijoje. Bolševikų valdžia buvo nutarusi jį išgabenti į Sibirą, bet užėjęs karas Vaitkų išgelbėjo nuo deportacijos. Pasitraukęs į Vokietiją dirbo pastoracijos darbą įvairiose parapijose. 1951 m. atvyko į Š. Ameriką, kur ir dabar tebegyvena.

1906-13 metai bedirbant Telšiuose buvo ypatingi kūrybinės pradžios metais, kartais giedrūs, kartais sopulingi, bet jau savarankiško gyvenimo ir kūrybos pradžia.

Vaitkus yra lietuvių poezijos mene vienas iš esminių krypties pradininkų. Kaip rašytojas jis apėmė savo kūryba daugelį literatūrinių žanrų: lyriką, epiką, baletistiką, satyrą ir atsiminimus. Davė jį ir keletą reikšmingų atsiminimų.

Vaitkaus poezijos rinkiniai: Margumynas 1911 m. Šviesūs krislai 1913, Liepsnelės 1921 m., Nušvitusi dulkė 1933. Vienatvėje 1952, Aukso ruduo 1955. Nuošaliu taku 1956, Alfa ir Omega 1963. Poemos: Laimė 1912, Upytė 1914, Brėkšta 1919. Dramos: Žvaigždės duktė 1924, Vilnius mūsų 1930, Žaibas ir mergaitė 1936. Baletistika: Iš įvairių pasaulių 1929, Auštant 1939, Rytmečio žygiai 1944, Ciriksas siaube 1951, Tvanas 1927, Keturi ganytojai, Su Minija į Baltiją 1962. Baltijos gražuolė 1963. Taip pat yra nemažas skaičius vertimų.

Nors daug darbų atliko, išbandė daugumą grožinės literatūros žanrų, pats jis save laiko lyriku. Mūsų literatūroje jis yra minėtinas kaip vienas pirmesniųjų estetinės krypties atsovų, poeziją kūrusių ne idejoms skelbti, bet dėl paties poezijos grožio.

Kaip, žmogus ir poetas M. Vaitkus yra kenčianti siela, lietuviška siela, o drauge ir vidinio apsisprendimo ir valios nuskaidrinta siela. Jo lyrikoje gyvasingumu alsuoja gamtiniai, patriotiniai, erotinės meilės ir asmeniniai motyvai. Santykis su Dievu, su visata, su artimu ir pačiu savimi, santykis su žeme ir žmogaus lemtimi, santykis gal su tolma, bet neišvengiama mirties valanda — yra gana dažnūs atgarsiai Vaitkaus poezijoje. Pagautai minčiai ar idejai poetas stengiasi rasti tinkamą vaizdų išraiškų būdą.

Jo stilius yra išdailintas puošnus. Savo stiliumi naudojasi kaip tikras poetinio meno meistras. Poetinė kalba vaizdinga, turtinga ir spalvinga, nemažai vartoja žemaičių kalbos žodžių. Stilių, bei poetinę kalbą turtina nemaža jo pamėgtų naujadarų.

Mykolas Vaitkus yra pomaironinės kartos poetas. Jis vienas iš pirmųjų, kuris savo poeziją pradėjo spausdinti atgavus lietuvių spaudą. Jis visą laiką buvo susitelkęs savyje, niekad nebandė jėgos kelio į pripažinimą, giedojo apie šviesos krislą ir nušvitusią dulkę, o kai kada vadino save čiauškančiu žvirbliu Dievo palangėje.

O. K.

M. Vaitkus.

Vai sakykite jūs, kur, kančių paragavę, susiradot galop vietą tylią ir žavia — kaip ir man susirast šioj žemužėj gerojoj po kančių po nakties tylų saulėtą rojų, kad galėtū tenai mano siela bevietė, susiglaudus sparnus amžinai atsilsėti

(Šerkšno sidabras 34)

Nuo lankų švelnus vėjelis
veidą glosto.
Tyliai ieško tuščias kelias
savo uosto.

Gera, gera... ir krūtinė
atsidusta,
Lyg suradusi tevyneį
savo gužtą...

Gera, gera... Bet pro šviesią
gėrio tylą
liūdesio garsai išblėšę
vėl prabilo.

Randu ant tako ploną sniegą —
Einu takais. Sodelis miega.
Tylu, tylu... Po kojų balta...
Lengvutį, gryną ir nekalną.
Ant veido krinta jo krisleliai;
Apsnigę sunkios šakos svirsta...

DUMOJIMAI LAIKO TEMOMIS

DEL VASARIO 16-tos

Vienas skaitytojas rašo: "Negaliu suprasti, kodėl minint vasario 16 dieną, turi dominuoti į panų kalbą, o lietuvių jau virsta nemaloni, privaloma, svetimoji kalba. Jei dėstoma ispaniškai viešumoje San Martin aikštėje, tai suprantu, bet mūsų lietuviškamė minėjime Avilanedoje, kodėl turi būti kalbama ispaniškai, tai jau netelpa mano galvoje. Prileidžiu, kad motyvai gali būti tokie: 1) lietuvis paskatininkas nemoka lietuvių kalbos, 2) Argentinos lietuviškas jaunimas per lėtai nutautėja, tai reikia kuo mažiau vartoti lietuvių kalbą, 3) lietuviška publika nesupranta lietuviškai. Į visą tai galėčiau atsakyti tik trejeta rusiškų žodžių, bet tai jau būtų įvesta trečioji kalba.

Jeigu rimtas motyvas yra tik tas, kad minėjime dalyvauja ir vienas kitas svetimtautis, tai manau, mes juos tuomi neužimponuosim, o atvirksčiai tik parodysim, mūsų menkystą ir servilizmą. Tiksliau būtų svečius painformuoti apie minėjimo reikšmę atitinkamais lapeliais ar gyvu žodžiu. Manau, kad mes persistengiam norėdami įtikti kitiems. O gali būti įtaka anos teorijos apie dvi tevynes.

Ką kitas skaitytojas į tai galėtų atsakyti?

VIENAS LAIMI PRIEŠ SEPTYNIUS

Užsukau į lietuvišką šeimą aplankyti senų pažįstamų. Bešnekučiuojant su šeimnininku priartėjo pietų valanda. Pak-

vietė valgyti. Buvo dar pora tautiečių. Abu šeimnininkai ir dvi dukrelės. Viena jų ištėkėjusi ir jos vyras Luis taip pat kartu valgė. Reiškia septyni lietuviai visi gerai kalbantieji savo tėvų kalba ir vienas nelietuvis. Nors ir įterpant ispaniškus sakinius, bet vyrauja pokalbis lietuviškai. Pagaliau, ištėkėjusi dukra praranda kantrybę ir rimtai išpėja visus — "Luis no entiende lituano".

Tėvas dar murmtėli, kad — "kodėl neišmoko.", bet visi pradėdam regzti sakinius ispaniškai, kuris geriau mokėdamas, kuris liežuvį laužydams. Tylomis sutariam, kad šeimyninė santaika šiuo atveju darosi svarbesnė už lietuvišką reikalą.

Tėvas didelis lietuvių patriotas ir geras amatininkas, jau su kuklia pensija, bet dar dirba, kad ir griudamas, kad išlaikytų šeimą ir padėtų dukrai, kurios vyras "no entiende lituano".

Septyni turėjom nusilenkti vienam.

14 RAUDONŲ PROFESORIŲ ATGAL Į ARGENTINĄ

Kai dabartinė vyriausybė paėmė valdžią į savo rankas, vienas jos pirmųjų įstatymo buvo išleistas universitetų pertvarkymui. Vyriausybės principas — "universitetas mokslui, bet ne politikai". Pirmiau užbaigti studijas, o tada būti vadovu ir idėjų skelbėju.

Kai kurie profesoriai iš savo katedrų buvo padarę tartum kompartijos agentūras. Jie su savo studentais norėjo sukelti didžiulę audrą, norėjo, kad jiems nepatogus įstatymas bū-

ly atšauktas. Bet sukėlė tik nesmarkų vėją, kuris ir juos išputė iš Argentinos — protesto ženklai jie atsisakė profesūros. Aišku, mokslininkai nesunkiai suranda darbo ir kitų šalių universitetuose. Dalis jų nuvyko į Čilę. Bet ir ten jie, vos tik sušilę kojas, užmiršę svečio pareigas, savo raudonais "pendzeliais" mėgino tepti studentų galvas. Tai jau buvo per daug. Čilės valdžia nusprendė: "Mes nežinom ką daryti su savo raudonaisiais, o svetimų tikrai nereikia. Grįžkit iš kur atvykę".

Ir taip 14 argentiniečių profesorių — fizikai, chemikai, geologai, vasario 20 d. buvo palydėti prie sienos ir "a fuera!". O čia po dviejų metų jau katedros užimtos.

Vienas praėjusio šimtmečio pradžioje Mažosios Lietuvos poetas taip eilavo:

"Jautis, strazdas, vanags, kiškis — didis turgus priekuliškis kur nereikia - nesikiškis".

BET KOKIU BŪDU Į MAR DEL PLATĄ

Vienam piliečiui iš Adroguė, Bs. Aires provincijos, dingo iš spintos pusė milijono pezų. Įtarimas ant vienos porėlės: jis 22 metų, ji 17. Žmonės juos matę "gerai gyvenant" Mar del Platėje. Nuvyksta ten policija ir juos lengvai atpažįsta ir šie pripažįsta. Užsimokėję gerą viešbutį, prisipirkę visokių blizgčių, rankinį TV aparatą ir gry-

nais tik 3.700. Reiškia, greitai būtų grįžę ir policijai nebūtų reikėję daryti kelionės į Mar del Platą.

"Milijonai žmonių ten vyksta ir mes norėjom paatostogauti. Pinigų neturėjome, tai pasiskolinome jam nėmatant. Kai turėsim - atiduosim: Kas čia blogo?" Tik kada jie turės?

TURĖJO PAMATYTI PREZIDENTAS

Valstybės prezidentas J. C. Ongania pravažiuodamas automobiliu per Buenos Aires muitinės zoną, pastebėjo tūkstančius dėžių, kurių daugumą jau apirusios, kitos pusiau tuščios Išlipo iš automobilio ir pasiteiravo "kame dalykas". Muitinės tarnautojai paaiškino, kad tos dėžės atėjo iš užsienio prieš daugiau negu dešimtį metų, bet "popieriai buvę netvarkoj" ir tapo sulaikytos. Daugumoje tai motorai tada gamintiems Simca ir De Carlo automobiliams, dalys ir tt. O paskelbti varžytinės ilgai trunka, kol padaromi teismo nutarimai. Tačiau kai prezidentas pamatė, tai greitai buvo gautas teismo nutarimas varžytinėms ir krūvos dėžių po pasyvaus dešimtmečio pajudėjo. Paskirta varžytinių data. Motorai busią galima panaudoti žemės ūkio mašinų gamybai.

• 1961 m. Entre Rios provincijos vyriausybė nupirko visas mašinas runkelių cukraus fabriku Victorijos mieste. Viskas paliko sukrauta atviram ore. Tuo tarpu pasikeitė laikai ir pagal vėliau išleistą įstatymą, ta provincija neįrašyta į cukraus gamintojų skaičių, geriau tariant ten draudžiama cukraus fabrikai steigti. Mašinos, kad ir

aprūdijiosios bus parduotos iš varžytinių.

MAŽIAU ĮRAŠYTŲ, BET DAUGIAU STUDIJUOJA

Argentinoje yra 10 valstybinių universitetų. Jų rektorai vasario mėn. pradžioje padarė pranešimus valstybės prezidentui. Visur žymus pagerėjimas — daugiau studijuojama, daromi moksliniai tyrimai, statomi universitetiniai miestai (Kordobosje, Tukumane ir kt.).

La Platos universitete buvo įrašyta 37.000 studentų. Pagal dabar veikiančią įstatymą reikia išlaikyti bent vieną egzaminą metų bėgyje, kad pasiliktum studentu. 16.000 neišpildė šio minimumo — neišlaikė nė vieno egzamino ir tapo išbraukti. Šiais metais busią apie 27.000 su pramatomais naujai įstojančiais.

Dauguma studentų nori būti advokatais — lengvesnės studijos ir paskui "platesnė dirva". Pav. Litoral universitete (Sta. Fe ir Entre Rios provincijoje) iš 6.400 studentų 3.200 studijuoja teisę. Š. Rytų universitete (Corrientes prov.) iš 10.000 studentu 4.000 ruošiasi geram advokato gyvenimui. Inžinierių mažai — reikia daug galvą sukuti ir daug metų studijų. Bahía Blanca universitete yra 4.500 studentų ir 956 įvairaus rango profesoriai. Labai gera proporcija — vienam profesoriumi ne penkių studentų.

Profesorių algos geros. Litoral universitete rektorius E. N. Alvarez pranešė, kad profesoriai atsidėję vien tik universitetui, gauna apie 140.000 mėnesiui ir šiais metais busią pakelta iki 250.000. Neblogas. Ir kiek atostogu...!

30 M. NUO MARIJONŲ ATVYKIMO ARGENTINON

Prisimenant Tėvų Marijonų atvykimo į Argentiną 30 metų sukaktį, kai kurie tų laikų liudininkai davė jūsu korespondentui kai kurių prisiminimų sąrašą su Lietuvių Parapijos steigimu.

PIJUS SAKALAUSKAS

—Kada atvykote ir ką radotė Argentinoje?

—P. Sakalauskas. Atvykau 1927 metais. Radau jau atvykusį kun. Daknį, kuris buvė jau prisiglaudęs su lietuviškais pamaldomis Saleziečių bažnyčioje, Olavarrijos gatvėje. Lietuvių susirinkdavo apie 1.00 į lietuviškas mišias. Taip pat jau radau pirmutinį lietuvių konsulą p. Skinkį. Jo namuose vygdavo lietuviškų organizacijų ar organizacijų atstovų susirinkimai.

—Kokie pastatai pirmiausia buvo statomi?

—P. Sakalauskas. Pirmiausia buvo statoma bažnyčia ir šalutinis namas. Ten kur dabar yra spaustuvė, buvo padaryta mokykla. Atvykusios pirmosios seselės kazimierietės iš Š. Amerikos apsigyveno pas Petrą Mačiulį. Joms atvykus pradėta statyti jų namas. Mokykloje buvo apie 300 vaikų, kurie dabar yra daktarai, inžinieriai ir tt. Tik vėliau kun. Vengras pradėjo statyti mokyklą ir salę.

—Iš kur gauta statybai pinigų?

—P. Sakalauskas. Bažnyčios statyta daugiausia gautomis iš Š. Amerikos aukomis, bet ir vietiniai lituviai prisidėjo. Prie salės statybos vietos lietuviai prisidėjo su 60 %.

čius, Jakubkienė, Padvalskis ir aš. Prie jo organizacijų veikimas ėjo labai sklandžiai. Kun. Andriušis — labai kuklus, ramaus gero būdo, veikdavo, bet dirbo daugiau prie bažnyčios, lankydavo ligonius. Sukūrė Gyvojo Rožančiaus Draugiją.

—Kaip atrodė jų pirmieji žingsniai Argentinoje?

—A. Bagdonienė. Sukūs. Labiausiai truko pinigų statymui. Pradžioje rado tokią koplyčią ten ir gyveno. Vieta žema juos ten apsemdavo vanduo tai jie po kelias dienas iš namų negalėdavo išeiti. Vietiniai juos ir akmenimis apmėtydavo. Balota žemė buvo ir ta, kur bažnyčia pirko. Kun. Jakaitis ir kun. Vengras sakydavo kad nusipirkus žemę reikia tuoj padaryti pagrindinius planus ir po truputį statyti, nė taip kaip mūsų lietuviai darė: sulibdo bakūžę, prie jos prilibdo kitą o su laiku reikia viską griauti ir statyti iš naujo. Tai ir jie taip padarė nupirkę bažnyčia žemę visą išplanavo, o likusią išpardavė lietuviams.

—Dar ką nors įdomaus žinote?

—A. Bagdonienė. Kunigai Marijonai kai statė bažnyčią buvo labai taupūs. Kun. Jakaitis vyko į Ameriką rinkti pinigų. Bet kai jam duodavo batų, panešiotų, kojinių ir kitokių daiktų, tai viska ėmė ir kaip skruzdėlė tempė į Argentiną, nors lietuviai tų jo atvežtų daiktų nebuvo reikalingi ir neėmė.

IGNAS PADVALSKIS

Ignas Padvalskis, veikėjas ir veteranas, pirmosios kartos emigrantas duoda žiupsnelį prisiminimų iš anų laikų.

—Iš kur kilo idėja kviešti lietuvių kunigą?

—I. Padvalskis. Argentinoje jau prieš pirmąjį Did. Karą buvo lietuvių. Atvykę į svetimą ir tuomet, galima sakyti, pusiau laukinį kraštą reikalingi buvo dvasinio aptarnavimo, savoj gimtoj, kalboj. Pirmasis kunigas lietuvis atvykęs į Argentiną buvo kun. Jonas Žvagydis atvykęs 1917 metais. Po to dar pasirodė vienas kitas, bet neilgai buvę. Būdamas Lietuvoje nuėjau į Kauno vyskupiją prašydamas Argentinai lietuvių kunigo. Bet jau man ten esant pranešė, kad kun. Janulionis yra pakeliui į Argentiną. Kun. Janulionis išbuvo Argentinoje nuo 1930 iki 1933 metų. Jo laikais pamaldos vyko prancūzų bažnyčioje Velez Sarfield gatvėje ir Sta. Lucijos bažnyčiose. Rifai nepavykus ir kun. Janulioniu išvykus į Ameriką, lietuviai vėl liko be lietuvių kunigo. Būdamas Amerikoje kun. Janulionis drauge su prel. Krušu ir kun. Paškausku ėmė rūpintis lietuvių kunigų suradimu. Tėvų Marijonų provincijolas kun. Jakaitis man atsiuntė laišką prašydamas parūpinti įvažiavimo leidimą. To leidimo nebuvo galima gauti. Tuomet buvo jiems pasiūlyta važiuoti turistine viza. Taip ir padarė ir atvykę apsisotojo pas prielankius lietuviams tėvus seleziečius Bokoje. Vietoje esant dokumentus jau buvo lengva gauti.

—Kas buvo pirmieji ir kokie jų pradžios žingsniai?

—I. Padvalskis. Atvyko kun. Jakaitis, kun. Vengras ir kun. Andriušis visi jau šiuo metu mirę. Jie tuoj pradėjo važinėti ir lankyti lietuvius. Jiems talkininkavo mūsų šiešiai, ypatingai daug padėjo Pijus Sakalauskas, kuris daug važinėjo, juos lydėjo ir daug energijos padėjo pirmosioms parapijos kūrimo dienomis. Surado tuščią, baluotą žemę. Kun. Jakaitis tuoj išvyko į Ameriką ir neužilgo vėl atsirado jau su surinktais ten pinigais. Žemę nupirko 1940 m.

—Kaip ėjo propaganda aukoms rinkti?

—I. Padvalskis. Kun. Vengras daugiausia važinėjo po žmones, kun. Jakaitis net du kartu buvo išvykęs į Ameriką rinkti ten aukų. Grįždamas atsivežė dar ir kun. Vitkų. Skelbiau per "Švyturį", kuri aš leidau. Kaz. Kiauga kuris leido "Lietuvos Žinias". Atstovybė leido "Išėivį". Tėvai Marijonai tik 1943 m. pradėjo leisti "Laiką".

—Kada buvo užbaigta statyba?

—I. Padvalskis. Bažnyčia ir namai baigti 1942-43 m., o vienuolynas ir salė 1947 m.

—Kaip pasitikote kun. Marijonus?

—I. Padvalskis. Nemažas būrys lietuvių laukėme jų uoste prie laivo. Atvykusiems padarėme sutiktuves — vaišes seleziečių salėje.

—Kokie nors prisiminimai iš anų laikų?

—I. Padvalskis. Turėjome labai didelę veikėją, dar didesnį patriotą Vinčą Paškevičių kuris nepaprastai daug dirbo ir sielojosi dėl lietuviškumo ir tiesiog kentėjo dėl jo. Jis mirė 1934 m. sunkios emigracijos išvargintas. Surinkome aukų ir buvo padarytas lietuviškas kryžius pastatyti ant kapo. Bet kų administracija to kryžiaus neleido statyti. Tuomet jį pastatėme Bakaruose, kur buvo išnuomuotas didelis namas, jame buvo mokykla, kun. Janulionio butas ir šiaip lietuvių suėjimo vieta. O kai buvė baigta bažnyčia, ji perkėlėme į Aušros Vartų lietuvių bažnyčios sodelį, kur jis ir šiandien tebestovi.

Labai nuoširdžiai dėkoju už įdomius prisiminimus.

Pirmieji Marijonai: kun. A. Andriušis, kun. J. Jakaitis ir kun. K. Vengras sutikti Argentinos lietuvių veikėjų Buenos Aires mieste (1939-III-1). (Visi trys pirmieji pionieriai jau mirę).

—Ar kas nors kėlė mintį dėl savos lietuviškos bažnyčios?

—P. Sakalauskas. Taip. Lietuviškų organizacijų atstovai darė pastangų, kad atvyktų lietuvis kunigas ir steigtų naują lietuvišką parapiją. Tuo metu ėjo laikraštis "Švyturys" ir "Lietuva" (buvęs A. L. Balsas) kurie taip pat rašė tuo klausimu ir darė didelę propagandą.

—Kas įvyko išvykus kun. Daknį?

—P. Sakalauskas. 1930 metais iš Lietuvos atvyko kun. Janulionis. Tai energingas labai lietuviškas ir veiklus kunigas. Prie jo lietuviškų organizacijų veikla stipriai pakilo. Pamaldos vyko šv. Lucijos bažnyčioje į kurias susirinkdavo daugiau nei tūkstantinė lietuvių minia. Dar prieš tai įsikūręs šv. Cecilijos choras pajvairindavo lietuviškas pamaldas. Jis kai ir kiti kunigai irgi stengėsi kelti fondą bažnyčios statybai, bet deja, rifa nepavyko ir jis turėjo apleisti Argentiną.

—Kun. Janulioniu išvykus kas aptarnavo lietuvius?

—P. Sakalauskas. Neužilgo atvyko kunigai Marijonai. Apsigyveno Bokoje pas tėvus saleziečius. Ten jų bažnyčioje vyko pamaldos lietuviams. Pažymėtina, kad vienas iš jų padre Scasso labai mylėjo lietuvius buvo pramokęs lietuviškai ir kartais pavaduodamas paskaitydavo lietuviams evangeliją lietuvių kalboje. Rivadavijos ir Remed. de Escalada gatvėje buvo išnuomuota vieta koplyčiai, kur lietuviai apie porą metų kol ėjo bažnyčios statyba buvo prisiglaudę.

—Kodėl pasirinko Avellaneda?

—P. Sakalauskas. Vyskupas buvo leidęs steigti parapiją tik toje vietoje kur nėra arti kitos bažnyčios. Jiems buvo duota pasirinkti V. Lugano ar Avellaneda. Pasirinko Avellanedoje, nes ten tuo metu daug lietuvių gyveno. Iš tokio Zavaletos buvo nupirkta visa "manzana" už 48.000 pezų, žmogus kiek nuleido, nes visi pinigai buvo iš karto sumokėti. 19 sklypų buvo atskirta pardavimui. Kun. Jakaitis ir aš dažnai lankydavom lietuvius siūlydami tuos sklypus. Lietuviai sunkiai pirko. Bet buvo visi parduoti. Stasys Povilonis padarė "recreo", kur susirinkdavo labai daug lietuvių. Pas jį buvo ir visų lietuviškų organizacijų centras. Šventinant kertinį akmenį, tas apeigas atliko La Platos vyskupas mons. Cimento. Šventinant bažnyčią dalyvavo card. Capello ir tūkstantinė lietuvių minia.

—Kaip jums atrodė pirmieji Tėvai Marijonai?

—P. Sakalauskas. Kun. Vengras — energingas, vikrus, pasišventęs ir geras lietuvis. Kun. Andriušis — vaikščiojo nuplyšęs, kad sutaupyti pinigų, o kun. Jakaitis eidavo peščias, kad nemokėti 10 ct. už tranvijų. Visi labai taupė kad tik pabaigti statybą.

—Gal dar ką nors prisimenate?

—P. Sakalauskas. Pažymėtina — mons. Aragone, Urugvajaus vyskupas, ištremtas iš Urugvajaus, buvo labai didelis lietuvių draugas ir net pamokslus sakydavo lietuviškai.

Ponas Sakalauskai labai dėkojame už Tamstos prisiminimus.

ANAZTACIJA BAGDONIENĖ

Kat. Moterų ir Mergaičių Draugijos pirmininkė Anast. Bagdonienė.

—Kada atvykote į Argentiną ir ką radote?

—A. Bagdonienė. Atvykau 1929 m. Radome kun. Janulionį, kun. Bumšą. Prie kun. Janulionio susikūrė mūsų draugija. Jis turėjo didelį norą pastatyti bažnyčią. Nepavyko, nės buvo apsuptas nesąžiningų žmonių. Išvykdamas iš Argentinos pasakė, kad Argentinos lietuviai vistiek turės savo bažnyčią ir savo parapiją, kad jis tam dės visas pastangas nors ir būdamas toli nuo Argentinos. Prie kun. Janulionio lietuvių veikla buvo plati. Veikė šv. Kazimiero bendruomenė, ėjo lietuviški laikraščiai, veikė lietuviškos mokyklos. Bet jis buvo savotiško charakterio, laikėsi savo nusistatymo už tat su daugeliu nesugyveno. Nesutikdavo su Lietuvos ministeriais Argentinoje.

—Pažinote pirmuosius marijonus. Ką galite apie juos pasakyti?

—A. Bagdonienė. Taip. Kun. Jakaitis — didelis lietuvis, patriotas, linksmas, idomus, smagus. Dažnai pabardavo, pamokydavo. Susirinkimai pas jį būdavo labai įdomūs. Geras kunigas, labai gero charakterio. Kartą jo seserį kaž kur Amerikoje pavadino "polaca" pagal anuometinius dokumentus, tai jis toje įstaigoje valdininkui davė į ausį. Kun. Vengras — labai geras organizatorius. Rinko pinigus važiuo pas visus lietuvius nežiūrėdamas nei pažiūrų nei nusistatymų. Neteko girdėti iš jo, kad sakytų ką nors blogo apie kitą asmenį. Jo laikais Birutės draugija suruošė moters teismą, kuris gan plačiai kolonijoj nuskambėjo. Taip pat su juo ėjome pas Evą Peron prašyti leidimo įvažiuoti lietuviams tremtiniams į Argentiną. Komisiją sudarė: kun. Vengras, Juknevi-

Nauja Marijonų Karta Naujuose Darbuose

NAUJA MARIJONŲ KARTA IŠ LIETUVOS

Po 10 metų marijonų veiklos Argentinoje, po naujakurių vargų ir darbų teko vėl sustiprinti kiek darbuotojų eiles. Šį kartą Marijonų generolas aa vysk. Petras Bučys pasiuntė naujų ir energingų marijonų būrelį — Lietuvos marijonų,

a. Vysk. Pranas Brazys

kurie Romoje gilino studijas; aa vysk. Pranas Brazys, kun. Pranas Garšva, Kun. Kaz. Černiauskas ir brolių Pijų Gudelevičių, kurie 1948 metų pradžioje atvyko padėti pirmiesiems pionieriams.

PRIE SPAUDOS DARBO

Visi keturi pilni ryšto ir noro dirbti. Tuojau pat visi įsijungė į darbą. Kun. Pr. Brazys ir kun. Pr. Garšva pastebėjo, kad Argentinos lietuviams truksta katališko ir kultūrinio laikraščio, tuojau subūrė iš naujų ateivių lietuvių redakcinę komisiją ir štai jau tų pačių metų galę pasirodė naujas liet. laikraštis

Kun. Pranas Garšva

“LAIKAS”, kuris pradžioje kaip žurnalas ėjo kartą mėnesyje, o jau nuo 1949 metų pradėjo eiti kaip dvisavaitraštis.

Kun. Pranas Brazys ir kun. Pr. Garšva paskui ir patys kurį laiką redagavo “Laiką”, kol buvo pakeisti naujais kunigais. Didelis nuopelnas tenka abiem už nuosavos “Laiko” spaustuvės įsteigimą, kuri per tiek metų kaip spausdina lietuvišką žodį.

Daug prie spaustuvės darbo prisidėjo vėliau kiek atvykęs kun. V. Šimanskis, kuris per ištisą metų eilę administravo spaustuvę, kol jam išvykus perėmė brolis Pijus Gudelevičius. Kun. V. Šimanskis daug pasidarbavo prie lietuviško muziejaus įrengimo kartu su poniu Ant. Mikalioniene.

Tai buvo lyg nauji Argentinos lietuvių kolonijos atgimimo laikai: nauja lietuvių karta, kartu

su naujais ir energingais Tėvais Marijonais pakėlė lietuvių veiklą, išjudino jaunimą, sukūrė ansamblius ir kita.

LIETUVYBĖS ŽIDINYS

Tėvų Marijonų vienuolynas pasidarė lyg naujas lietuviškos kultūros židinys, kur rinkosi lietuviai inteligentai ir veikėjai jaunimas ir vaikai. Visuomet simpatiškas aa kun. Prano Brazio šypsnytas tautkė traukė visus prie bendro darbo, jam su tikra žemaitiška išverme ir pašventimu padėjo kun. Pranas Garšva.

Tenka paminėti, kad už poros metų marijonų veiklą vėl sustiprino nauji darbininkai: tai iš S. Amerikos atvykęs savanoris, ką tik išventintas kun. Juozas Margis, iš Romos studijas užbaigęs kun. Jonas Duoba, kuris vėliau redagavo “Laiką” ir vadovavo Marijonų veiklai Argentinoje.

Kun. Juozas Margis

Kun. Juozas Margis kilimo iš Montanos kalnų tarp Argentinos lietuvių greitai prigijo ir tapo visų didžiųjų idėjų bendradarbis — tikras patriotas, nors Lietuvos niekada nematęs. Jis su visa savo energija prisidėjo prie lietuviškos veiklos, spaudos ir iki šiai dienai vis dar dirba su lietuvių jaunimu.

JAUNIMO NAMAI

Tuo pat laiku ponai Stankūnai Villa del Diqueje padovanojo Tėvams Marijonams gražią vasarvietę, kuri ilgainiui tapo lietuviško prieauglio vasaros atostogų židiniu. Kasmet tenai nvykdavo lietuviško atžalyno praleisti vasaros atostogas prie Calamuchito ežero.

1960 metais Villa del Dique namuose buvo suorganizuota pirmą Pietų Amerikos Lietuvių jaunimo stovyklą: kurioje dalyvavo jaunimas iš Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus. Stovyklai vadovavo kun. Jonas Giedrys iš Urugvajaus ir kun. A. Steigvilas iš Argentinos su prof. Ernestu Paršeliu.

NAUJA LIET. PARAPIJA

Laikui bėgant keitėsi darbai marijonų namuose. Atvykus naujiems marijonams iš Romos buvo galima pradėti naują parapiją tarp lietuvių Rosario ir Berisso lietuvių tarpe. Štai Rosario mieste 1954 metais kun. Jonas Jakaitis pastatė naują vienuolyną ir bažnyčią dedikuotą Šv. Kazimiero garbei, kurios pirmu klebonu buvo kun. Kazimieras Vengras, o jam išvykus į S. Ameriką, toliau sėkmingai parapijoj darbuosė kun. Kaz. Černiauskas, kun. Vitas Šimanskis ir kun. J. Margis, kuris ir šiuo metu tenai sėkmingai eina klebono pareigas.

SU BERISSO LIETUVIAIS

Berisso lietuvių kolonija, nors ir daug skatlingesnė neturėjo laimės turėti arti savęs Tėvų Marijonų židinio. Berisso lietuvius nuolat iš Avellanedos aptarnauja Tėvai Marijonai. Pradžioje aptarnavo kas mėnesį kartą, o vėliau du kartus per mėnesį, be to prieš Velykas vienas kunigas praveda rekolekcijas.

Ilgesnį laiką Berisso lietuvius aptarnavo kun. Juozas Margis, kun. Ant. Lubickas, kun. A. Steigvilas, kun. Ant. Švedas ir paskutiniu laiku kun. J. Petraitis.

PALIEKA DARBO LAUKĄ

Prabėgus dar vienam dešimtmeciu pirmieji Argentinos pionieriai pradėjo pasitraukti iš darbo lauko. Visų pirma S. Amerikon grįžo ramusis kun. Ant. Andriušis kuris jau daugiau Argentinos nebegrįžo, nes iškeliavo amžinybėn. Po jo sekė jaunas kun. Vincas Raitelis, kuris neilgai išdirbęs Argentinos dėl ligos buvo priverstas grįžti S. Amerikon, kur pačioje jaunystėje paliko šį pasaulį ir savo gimtinę.

Pastatęs pradžios mokyklą ir Lietuvių Saloną Avellanedoje visuomet energingas ir linksmas kun. Kaz. Vengras irgi išvyko S. Amerikon ir tenai dar kurį laiką dirbęs prie “Draugo” spaustuvės staiga mirė širdies liga.

Ilgiausiai iš visų trijų pionierių laikėsi kun. Jonas Jakaitis, kuris Argentinoje išgyveno virš 20 metų pastatė du vienuolynus dvi bažnyčias Avellanedoje ir Rosario. Bet dėl ligos irgi sugrįžo S. Amerikon ir sulaukęs garbingo aukštinio kunigystės jubiliejaus paliko savo darbus tęsti kitiems.

VIS NAUJI DARBININKAI

Paminėtini yra dar šie marijonai, kurie nors ir neilgai dirbo tarp Argentinos lietuvių, tai kun. Andrius Naudžiūnas, kuris dabar dirba prie “Draugo” kaip korektorius, paskui kun. Br. Vitkus, suorganizavęs Šv. Teresės gerbėjų būrelį, taip pat kurį laiką gyveno kun. J. Grišans latvių kilmės marijonas, dabar dirbęs tarp Čikagos latvių su kitais latvių marijonais.

Net du kartus Argentinoje sėkmingai darbuosė kun. Stanislovas Saplis, kuris pirmu kartu buvo atvykęs su kun. V. Raiteliu, o antru kartu atvyko vadovauti Tėvams Marijonams Argentinoje nuo 1960 iki 1965 metų.

Pasitraukusiųjų eiles reikėjo papildyti naujais darbininkais. Štai 1957 metais į Buenos Aires atvyko buvęs Sv. Kazimiero provincijos ekonomas — kun. Mykolas Jodka, kuris jau 12 metų kaip eina Avellanedos namo ekonomo pareigas.

Trijų Karalių dienoje 1958 La Platos krantus pasiekė naujas lietuviškas kunigas Antanas Lubickas, kuris atvyko tiesiai iš Portugalijos dirbti tarp Argentinos lietuvių. Iš pradžių teko jam redaguoti “Laiką”, o paskui eiti lietuvių kapeliono pareigas Avellanedoje, Rosario ir Kordoboje. Dabar randasi Rosario Sv. Kazimiero parapijoj.

Už metų laiko Argentinon vėl atvyko naujas marijonas — kun. Aug. Steigvilas tiesiai iš Romos generalinio namo, kur buvo neseniai baigęs noviciją. Tuojau pat įsijungė į parapijinį darbą ir paėmė “laikini” redaguoti “Laiką”, prie kurio redagavimo su mažomis pertraukomis vis dar “laikini” tebedirba.

Prieš aštuonius metus Argentinon atvyko buvęs antrojo pasaulio karo amerikonių kapelionas pulkinink. kun. A. Švedas, kuris pradžioje dirbo Rosario parapijoj o vėliau gyveno Villa Elisa namuose ir iš tenai aptarnavo Berisso lietuvius. Berisiečiai buvo labai pamilę savo dvasios vadą. Bet štai prieš tris metus buvo paskirtas Rosario namo vyresniuoj, o dabar lankosi S. Amerikoj praveddamas lietuviams misijas.

Prieš šešerius metus Argentinon atvyko jaunas ir darbštus kun. Juozas Petraitis, kuris ilgus metus išbuvo Provincijos sekretorium. Trejus metus išbuvo Rosario parapijoj, o dabar yra Avellanedos parapijos klebonu.

Prieš penkerius metus Argentinon Tėvas Provincijolas atsivežė savo palydovą — kun. Rikardą Balnį, kuriam Argentina taip patiko, kad joje pasiliko

GARBINGI SVEČIAI — MARIJONAI

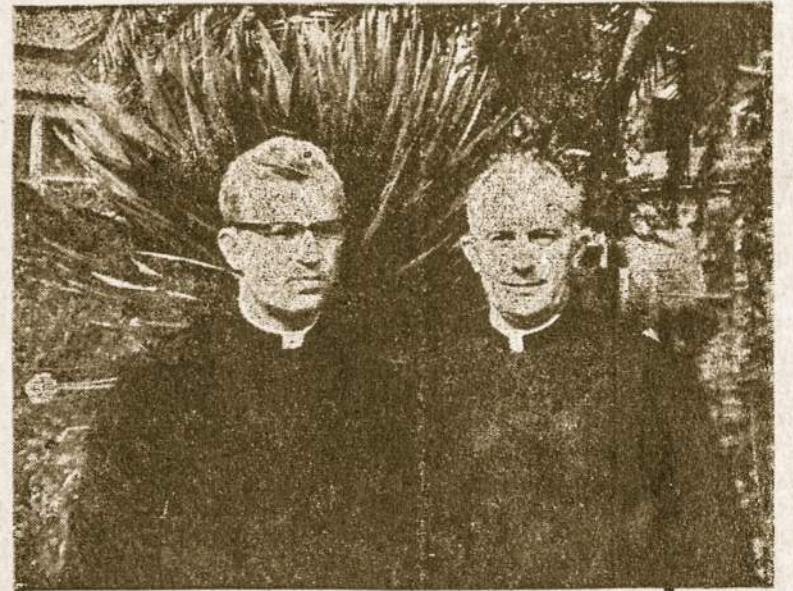
Per tuos tridešimt metų Argentinos marijonus ir lietuvius lankė keli generolai ir provincijolai, tarp kurių paminėtini: amžinos atminties vysk. Pranas Bučys išbuvęs nuo 1939 iki 1951

Vysk. Česlovas Sipovič

metų marijonų generolu. Jo pritarimu ir iniciatyva marijonai įsikūrė Argentinoje. Argentinoje lankėsi toliau jo ipėdinis generolas L. Mroček, gen. Stanislovas Škutans ir dabartinis marijonų generolas vysk. Česlovas Sipovič, kuris antru kartu kaip lankosi pas mus Argentinoje, remias mūsų misiją ir darbą.

Iš provincijolų per tą laiką lankėsi: kun. Val. Atkočius, pa-

Kun. R. Balnis ir Prov. kun. V. Rimšelis

per keturius metus, padėdamas Avellanedos kunigams marijonams aptarnauti Buenos Aires ir Berisso lietuvius. Visi jį gerai prisimena kaip linksmą ir šamojingą kunigą, kuris visur pribūdavo: krikštynose vestuvėse ir laidotuviuose. Pasiilgęs savo namų prieš metus laiko paliko Argentiną.

šventinės Rosario vienuolyną ir bažnyčią, kun. Jonas Jančius, kurio laiku buvo nupirktas Villa Elizos namas, kun. Viktoras Rimšelis, dabartinis Tėvų Marijonų provincijolas labai daug padėdamas Argentinos misijai: jo valdymo metu buvo pradėta statyti Rosario “Republica de Lituania” pradžios mokykla.

Argentinos Marijonai: Sėdi iš dešinės: Kun. Juozas Margis - kleb., kun. Aug. Steigvilas - red., kun. Ant. Švedas - vyr., kun. Juozas Petraitis - kleb., stovi iš dešinės: kun. Myk. Jodka, kun. Vit. Šimanskis, kun. Ant. Lubickas ir brolis Pijus Gudelevičius.

POETUI MYKOLUI VAITKUI 85 METAI

Praeitų metų pabaigoje kan. M. Vaitkus — poetas, rašytojas, estetas atšventė 85 metų sukaktį, kurį viso pasaulio laisvos lietuviškos spaudos buvo plačiai paminėta.

Myk Vaitkus gimė 1883 metais Gargždų mieste — lyje, Kretingos aps. Mokėsi Gargžduose, Palangoje. Liepojuje ir Kauno kunigų seminarijoje ir taip pat Petrapilio dvasinėje akademijoje, bei Insbrucko universiteto teologijos fak. Pirmą jo darbo vietą — Telšiai Persikelia į Kauną, dirba „Bažnytinės Apžvalgos“, „Ganytojo“, „Žvaigždės“, „Vienybės“ redakcijose ir šv. Kazimiero knygų leidimo draugijoje išdirbęs joje iki pat bolševikmečio. Pirmojo karo metu atsiduria Smolenske, kur drauge su vysk. Paltaroku rūpinosi katalikų pabėgėlių dvasiniais reikalais.

Poetas ir rašytojas Mykolas Vaitkus.

Grįžęs į Lietuvą įsijungė į kuniginį — pedagoginį darbą. Dėstė religiją Meno Akademijoje, profesorius Kauno kunigų semisarijoje. 1938 m. buvo pakeltas Kauno Metropolijos kapitulos garbės kanau-

ninku. Gyvendamas Kaune visą laiką reikėsi lietuvių periodikoje, ypač katalikų leidžiamų laikraščių skiltyse.

1940-41 m. dirbo tik kunigų seminarijoje. Bolševikų valdžia buvo nutarusi jį išgabenti į Sibirą, bet užėjęs karas Vaitkų išgelbėjo nuo deportacijos. Pasitraukęs į Vokietiją dirbo pastoracijos darbą įvairiose parapijose. 1951 m. atvyko į Š. Ameriką, kur ir dabar tebegyvena.

1906-13 metai bedirbant Telšiuose buvo ypatingi kūrybinės pradžios metais, kartais giedrūs, kartais sopulingi, bet jau savarankiško gyvenimo ir kūrybos pradžia.

Vaitkus yra lietuvių poezijos mene vienas iš estetiškų krypties pradininkų. Kaip rašytojas jis apėmė savo kūryba daugelį literatūrinių žanrų: lyriką, epiką, baletistiką satyrą ir atsiminimus. Davė jįsai ir keletą reikšmingų atsiminimų.

Vaitkaus poezijos rinkiniai: Margumynas 1911 m. Šviesūs krislai 1913, Liepsnelės 1921 m., Nušvitusi dulkė 1933. Vienatvėje 1952, Aukso ruduo 1955, Nuošaliu taku 1956, Alfa ir Omega 1963. Poemos: Laimė 1912, Upytė 1914, Brėkšta 1919. Dramos: Žvaigždės duktė 1924, Vilnius mūsų 1930, Žaibas ir mergaitė 1936. Baletistika: Iš įvairių pasaulių 1929, Auštant 1939, Rytmečio žygiai 1944, Ciriksas siaube 1951, Tvanas 1927, Keturi ganytojai, Su Minijsa į Baltiją 1962. Baltijos gražuolė 1963. Taip pat yra nemažas skaičius vertimų.

Nors daug darbų atliko, išbandė daugumą grožinės literatūros žanrų, pats jis save laiko lyriku. Mūsų literatūroje jis yra minėtinas kaip vienas pirmesniųjų estetiškų krypties atsovų, poeziją kūrusių ne idejoms skelbti, bet dėl paties poezijos grožio.

Kaip, žmogus ir poetas M. Vaitkus yra kenčianti siela, lietuviška siela, o drauge ir vidinio apsisprendimo ir valios nuskaidrinta siela. Jo lyrikoje gyvas tingumu alsuoja gamtiniai, patriotiniai, erotinės meilės ir asmeniniai motyvai. Santykis su Dievu, su visata, su artimu ir pačiu savimi, santykis su žeme ir žmogaus lemtimi, santykis gal su tolima, bet neišvengiama mirties valanda — yra gana dažnūs atgarsiai Vaitkaus poezijoje. Pagautai minčiai ar idejai poetas stengiasi rasti tinkamą vaizdų išraiškų būdą.

Jo stilius yra išdailintas puošnus. Savo stiliumi naudojami kaip tikras poetinio meno meistras. Poetinė kalba vaizdinga, turtinga ir spalvinga, nemažai vartoja žemaičių kalbos žodžių. Stilių, bei poetinę kalbą turtina nemaža jo pamėgtų naujadaru.

Mykolas Vaitkus yra pomaironinės kartos poetas. Jis vienas iš pirmųjų, kuris savo poeziją pradėjo spausdinti atgavus lietuvių spaudą. Jis visą laiką buvo susitelkęs savyje, niekad nebandė jėgos kelio į pripažinimą, giedojo apie šviesos krislą ir nušvitusią dulkę, o kai kada vadino save čiauškančiu žvirbliu Dievo palangėje.

O. K.

M. Vaitkus.

Vai sakykite jūs, kur, kančių paragavę,
susiradot galop vietą tylią ir žavia —
kaip ir man susirast šioj žemužėj gerojoj
po kančių po nakties tylų saulėtą rojų,
kad galėtų tenai mano siela bevietė,
susiglaudus sparnus amžinai atsilsėti

(Šerkšno sidabras 34)

Nuo lankų švelnus vėjelis
veidą glosto.
Tyliai ieško tuščias kelias
savo uosto.

Gera, gera... ir krūtinė
atsidusta,
Lyg suradusi tevyneį
savo gužtą...

Gera, gera... Bet pro šviesią
gėrio tylą
liūdesio garsai išblėgę
vėl prabilo.

Randu ant tako ploną sniegą —
Einu takais. Sodelis miega.
Tylu, tylu... Po kojų balta...
Lengvutį, gryną ir nekaltą.
Ant veido krinta jo krisleliai;
Apsnigę sunkios šakos svirsta...

DUMOJIMAI LAIKO TEMOMIS

DĖL VASARIO 16-tos

Vienas skaitytojas rašo: „Nega- tu suprasti, kodėl minint vasario 16 dieną, turi dominuoti į panų kalbą, o lietuvių jau virsta nemaloni, privaloma, svetimoji kalba. Jei dėstoma ispaniškai viešumoje San Martin aikštėje, tai suprantu, bet mūsų lietuviškame minėjime Ave- llanadoje, kodėl turi būti kalbama ispaniškai, tai jau netelpa mano galvoje. Prileidžiu, kad motyvai gali būti tokie: 1) lietuvis paskatininkas nemoka lietuvių kalbos, 2) Argentinos lietuviškas jaunimas per lėtai nutautėja, tai reikia kuo mažiau vartoti lietuvių kalbą, 3) lietuviška publika nesupranta lietuviškai. Į visą tai galėčiau atsakyti tik trejeta rusiškų žodžių, bet tai jau būtų įvesta trečioji kalba.“

Jeigu rimtas motyvas yra tik tas, kad minėjime dalyvauja ir vienas kitas svetimtautis, tai manau, mes juos tuomi neužimponuosim, o atvirksčiai tik parodysim, mūsų menkystą ir servilizmą. Tiksliau būtų svečius painformuoti apie minėjimo reikšmę atitinkamais lapeliais ar gvu. žodžiu. Manau, kad mes persistengiam norėdami įtikti kitiems. O gali būti itaka anos teorijos apie dvi tevynes.

Ką kitas skaitytojas į tai galėtų atsakyti?

VIENAS LAIMI PRIEŠ SEPTYNIUS

Užsukau į lietuvišką šeimą aplankyti senų pažįstamų. Bešnekučiuojant su šeimnininku priartėjo pietų valanda. Pak-

vietė valgyti. Buvo dar pora tautiečių. Abu šeimnininkai ir dvi dukrelės. Viena jų ištekėjusi ir jos vyras Luis taip pat kartu valgė. Reikia septyni lietuviai visi gerai kalbantieji savo tėvų kalba ir vienas nelietuvis. Nors ir įterpiant ispaniškų sakinius, bet vyras pokalbis lietuviškai. Pagaliau, ištekėjusi dukra praranda kantrybę ir rimtai įspėja visus — „Luis no entiendo lituano“.

Tėvas dar murmteli, kad — „kodėl neišmok“, bet visi pradėdam regzti sakinius ispaniškai, kuris geriau mokėdamas, kuris liežuvį lauždamas. Ty- lomis sutariam, kad šeimyninė santauka šiuo atveju darosi svarbesnė už lietuvišką reikalą.

Tėvas didelis lietuvių patriotas ir geras amatininkas, jau su kuklia pensija, bet dar dirba, kad ir griudamas, kad išlaikytų šeimą ir padėtų dukrai, kurios vyras „no entiendo lituano“.

Septyni turėjom nusilenkti vienam.

14 RAUDONŲ PROFESORIŲ ATGAL Į ARGENTINĄ

Kai dabartinė vyriausybė paėmė valdžią į savo rankas, vienas jos pirmųjų įstatymo buvo išleistas universitetų pertvarkymui. Vyriausybės principas — „universitetas mokslui, bet ne politikai“. Pirmiau užbaigti studijas, o tada būti vadovu ir idėjų skelbėju.

Kai kurie profesorai iš savo katedrų buvo padarę tartum kompartijos agentūras. Jie su savo studentais norėjo sukelti didžiulę audrą, norėjo, kad jiems nepatogus įstatymas bū-

tų atšauktas. Bet sukėlė tik nesmarkų vėją, kuris ir juos išputė iš Argentinos — protesto ženklai jie atsisakė profesūros. Aišku, mokslininkai nesunkiai suranda darbo ir kitų šalių universitetuose. Dalis jų nuvyko į Čilę. Bet ir ten jie, vos tik sušilę kojas, užmiršę svečio pareigas, savo raudonais „pencilais“ mėgino tepti studentų galvas. Tai jau buvo per daug. Čilės valdžia nusprendė: „Mes nežinom ką daryti su savo raudonaisiais, o svetimų tikrai nereikia. Grįžkit iš kur atvykę“.

Ir taip 14 argentiniečių profesorų — fizikai, chemikai, geologai, vasario 20 d. buvo palydėti prie sienos ir „a fuera!“. O čia po dviejų metų jau katedros užimtos.

Vienas praėjusio šimtmečio pradžioje Mažosios Lietuvos poetas taip eilavo:

„Jautis, strazdas, vanags, kiškis —
[kis —
didis turgus priekuliškis
kur nereikia - nesikiškis“.

BET KOKIU BŪDU Į MAR DEL PLATĄ

Vienam piliečiui iš Adroque, Bs. Aires provincijos, dingo iš spintos pusė milijono pežų. Įtarimas ant vienos porėlės: jis 22 metų, ji 17. Žmonės juos matę „gerai gyvenant“ Mar del Platoje. Nuvyksta ten policija ir juos lengvai atpažįsta ir šie prisipažįsta. Užsimokėję gerą viešbutį, prisipirkę visokių blizgučių, rankinį TV aparatą ir gry-

nais tik 3.700. Reiškia, greitai būtų grįžę ir policijai nebūtų reikėję daryti kelionės į Mar Mar del Platą.

„Milijonai žmonių ten vyksta ir mes norėjom paatostogauti. Pinigų neturėjome, tai paškolinome jam nėmatant. Kai turėsime - atiduosim: Kas čia blogo?“ Tik kada jie turės?

TURĖJO PAMATYTI PREZIDENTAS

Valstybės prezidentas J. C. Ongania pravažiudamas automobiliu per Buenos Aires muitinės zoną, pastebėjo tūkstančius dėžių, kurių dauguma jau apirusios, kitos pusiau tuščios Išlipo iš automobilio ir pasiteiravo „kame dalykas“. Muitinės tarnautojai paaiškino, kad tos dėžės atėjo iš užsienio prieš daugiau negu dešimtį metų, bet „popieriai buvę netvarkoj“ ir tapo sulaikytos. Daugumoje tai motorai tada gamintiems Simca ir De Carlo automobiliams, daly ir tt. O paskelbti varžytinės ilgai trunka, kol padaromi teismo nutarimai. Tačiau kai prezidentas pamatė, tai greitai buvo gautas teismo nutarimas varžytinėms ir krūvos dėžių po pasyvaus dešimtmečio pajudėjo. Paskirta varžytinių data. Motorai busią galima panaudoti žemės ūkio mašinų gamybai.

• 1961 m. Entre Rios provincijos vyriausybė nupirko visas mašinas runkelius cukraus fabriku Victorijos mieste. Viskas paliko sukrauta atviram ore. Tuo tarpu pasikeitė laikai ir pagal vėliau išleistą įstatymą, ta provincija neįrašyta į cukraus gamintojų skaičių, geriau tariant ten draudžiama cukraus fabrikai steigti. Mašinos, kad ir

ap rūdijusios bus parduotos iš varžytinių.

MAŽIAU ĮRASYTŲ, BET DAUGIAU STUDIJUOJA

Argentinoje yra 10 valstybinių universitetų. Jų rektoriai vasario mėn. pradžioje padarė pranešimus valstybės prezidentui. Visur žymus pagerėjimas — daugiau studijuojama, daromi moksliniai tyrimai, statomi universitetiniai miestai (Kordoboje, Tukumane ir kt.).

La Platos universitete buvo įrašyta 37.000 studentų. Pagal dabar veikiančią įstatymą reikia išlaikyti bent vieną egzaminą metų bėgyje, kad pasiliktum studentu. 16.000 neišpildė šio minimumo — neišlaikė nė vieno egzamino ir tapo išbraukti. Šiais metais busią apie 27.000 su pramatomais naujai įstojančiais.

Dauguma studentų nori būti advokatais — lengvesnės studijos ir paskui „platesnė dirva“. Pav. Litoral universitete (Sta. Fe ir Entre Rios provincijoje) iš 6.400 studentų 3.200 studijuoja teisę. Š. Rytų universitete (Corrientes prov.) iš 10.000 studentu 4.000 ruošiasi geram advokato gyvenimui. Inžinierių mažai — reikia daug galvą sukuti ir daug metų studijų. Bahía Blanca universitete yra 4.500 studentų ir 956 įvairaus rango profesorai. Labai gera proporcija — vienam profesorui ne penkių studentų.

Profesorių algos geros. Litoral universitete rektorius E. N. Alvarez pranešė, kad profesorai atsidėję vien tik universitetui, gauna apie 140.000 mėnesiui ir šiais metais busią pakelta iki 250.000. Neblogas. Ir kiek atostogų...!

IŠ URUGVAJAUS LIETUVIŲ PADANGĖS

SU VASARIO 16 DVASIA URUGVAJUJE

Šiomet Vasario 16 d. minėjimas Urugvajuje buvo vėl plačiau panaudotas Lietuvos garšnimui.

Radio valandėlės lietuvių ir ispanų kalbomis skyrė keletą programų Lietuvos istorijai, kultūrai ir dabarčiai priminti. "Laisvės Balse", šį mėnesį skirtame tik lietuviams, su mūsų Pašuntinybės pareigūnais bendradarbiavo dar keletas kitausių.

Straipsniais, pranešimais ir nuotraukomis penki Montevideo dienraščiai Lietuvos bylos judintojams taip pat gražiai patalpininkavo. Pažymėtini LA MAÑANA vedamieji straipsniai: "Lietuva ir Rusija nelygyje kovoje dėl laisvės", "Idealas lieka gyvas" ir EL DIARIO ESPAÑOL straipsnis "Lietuviai nori būti laisvi".

Minėjimas lietuvių kolonijos centre Cerro priemiestyje vasario 15 dieną prasidėjo pamaldomis už Lietuvą savoje Fatimos bažnyčioje, kur urugvajietis jėzuitų provinciolas Sosa Diaz, pasakė taiklų, nuoširdų, gaivinantį žodį.

L. Kultūros Draugijos patalpose rūpestingai suorganizuotame visuomeniniame akte po pirm. St. Godo ir Lietuvos atstovo A. Grišono išanginių kalbų, buvo pristatytas išvymus svečias, amerikiečių diplomatinės tarnybos pareigūnas, Bolivijoje, dr. Vyta. Dambra (jau

paskirtas konsulu į Meksiką). Perdavęs savo ambasadoriaus Castro sveikinimus ir reikšmingus linkėjimus, svečias kalbėjo apie emigrantus, jų ypatingas pareigas žmonijai ir tėvynei. Jo paskaita, giliu turiniu ir lengva forma, būtų sukėlus dar daugiau susidomėjimo, jei aplinkybės būtų leidusios geriau girdėti.

Siltai buvo sutikti ir kiti kalbėtojai: urugvajietis žurnal. J. P. Martinez Bersetche, argentinietis antikomunistinis kovotojas dr. A. Marquez, Kultūros Draugijos vienas pionierių J. Jazauskas. "Aidų" choras su vaikų ir vyrų grupėmis šauniai atliko lietuviškų dainų programą. Tautinių šokių paauglių ir vaikų padaliniai, visados entuziastingai publikos laukiami, baigė šio parengimo programą.

Vasario 16 d. vakare atst. A. Grišono namuose buvo tradicinis priėmimas diplomtams, valdžios pareigūnams, nusipelnusiems lietuvių bičiuliams ir savos kolonijos veikėjams pagerbti. Atvyko užs. reikalų viceministras dr. J. Secco Garcia, Apašt. Nuncijus — kartu dipl. korpuso dekanas ark. dr. A. Bruoniera su sekretorium, Ispanijos, JAV, Kanados, Venecuelos, Kinijos, V. Vokietijos, Bolivijos, P. Afrikos ambasadoriai. Keletas protokolų pareigūnų perdavė Urugvajaus vyriausybės sveikinimus. Prezidentūros adjutantai, kariuomenės viršininkai, savivaldybės atstovai sveikino

raštu. Kai kas savo simpatijas pareiškė atsiųsdami gėlių.

Pobūvio metu jaunas urugvajietis intelektualas H. Manini Rios Lietuvos atstovo buvo kondekoruotas Lietuvos Nepriklausomybės atsteigimo 50 metų sukačiai paminėti žymeniu už jo pastangas spaudoje ginant Lietuvos reikalus. Įvyki laipai palankiai ir vaizdžiai paminėjo jaunuoliui artimi dienraščiai ir įtakingasis EL PAIS. Vienas svečių net nusistebėjo: "Bet gi jūs, lietuviai, ir sugebat visur įsiveržti...".

BUENOS AIRES

• Tautos Fondui sudėtos aukos, 16 Vasario proga, prie Lietuvių Bažnyčios: A. Paršelis, S. Mikėlionis, M. Povilas, ir A. Kirstukas, po 1000 pezų; P. Jonaitis, 500 pezų; V. Gaščiūniene, J. Grigaliūnas, V. Naruševičius, I. Valentinavičius ir A. Kislauskienė, po 200 pezų; Jankauskienė, Martinienė, K. Garvelienė, M. Garvelienė, Srta. Perez, Petras P., K. Misiūnas, V. Gavėnas, Garbužienė, Sabutienė, P. Santaras, Antonavičius, K. Markauskas, V. Rastauskienė, K. Povilonytė ir J. Karaniauskienė, po 100 pezų; be to dar yra trys aukos po 100 pezų ir viena po 50 pezų, aukotojų kurių pavardės nebuvo spėta užrašyti. Viso 7.450 pezų.

Per pamaldas surinkta 6.200 pezų.

Tėvams Marijonams už rinkliavą bažnyčioje ir visiems aukotojams širdingai dėkui.

Tautos Fondo Atstovybė

ROSARIO LIETUVIŲ VEIKLA

Rosario Lietuvių Bendruomenės Vasario 16 dienos minėjimas įvyko 16.2.1969. Šventė prasidėjo pamaldomis žuvusiųjų už Lietuvos laisvę intencija, kurias atlaikė ir pritaikintą pamokslą pasakė kun. A. Lubickas. Dėl blogo oro "responso" įvyko bažnyčioje, o po to visi buvo pakviesti pietums į Rep. de Lituania patalpas. Susirinkimui prasidėjus Bendruomenės pirm. J. Papečkys tarė trumpą žodį pakviestas sekančius asmenys: kun. A. Lubicką sukalbėti maldą, kun. J. Margį tarti žodį Šv. Kazimiero parapijos vardu, red. K. Norkų "A. L. Balso" vardu, J. Šiušį ALOS Tarybos vardu, E. Kalėdienę Sta. Fe lietuvių vardu. Tarp svečių dar buvo Norvegų konsulas Argentinoje ir Aldo Kalainis iš Kordobos. Žuvę už Lietuvos laisvę buvo pagerbti tylos mi-

nute ir sugiedotas Lietuvos himnas.

Šventė praėjo gražioje ir linksmoje nuotaikoje. Nors oras nebuvo gražus, — lijo, bet svečių netruko. Seimininkės ir šeiminkai, kurie vikriai aptarnavo stalus: U. Vinčiūnienė, J. Plepienė, J. Guzas, T. Plepys, E. Palaikytė, G. Seniūnas, J. Stašauskas, E. Guzienė, V. Zagreckienė, A. Latvėnas, S. Kriaučiūnaitė. Asadą paruošė ir iškepė A. Matulis ir S. Morkūnas. Turtingoms varžytinėms vadovavo P. Puzonas ir E. Guzienė. Šios šventės proga gauta įvairių dovanų pinigais, daiktais ir gėrimais iš sekančių asmenų: J. Šiušis — 500 pezų, V. P. Daugiai — 300 pezų; M. A. Kalainiai — 200 pezų; U. Vincėnienė tortą ir butelį gėrimo, O. M. Klimai, A. P. Misevičiai, J. T. Plepiai, J. E. Guzai, L.

Samauskienė, O. J. Liutkevičiai, T. Petrauškevičienė, B. A. Švarliai, S. Žiemelienė, O. J. Papečkiai, J. Ašmonas, J. Stašauskas, M. Luisa Villarreal, B. Seniūnas ir kiti. Visiems dalyvavusiems šventėje, prisidėjusiems aukomis ir darbu, sveikintojams, Tėvams Marijonams už bendradarbiavimą ir paskolą, kuri buvo reikalinga parengimo metu, Rosario Liet. Bendruomenės valdyba taria visiems nuoširdų aciū.

Rosario Liet. Bendruomenės narių susirinkimo nutarimu, šios šventės pelnas sumoje 5.000 pezų skiriamas lietuviško švietimo reikalams.

J. Papečkys - R. L. B-nės pir.
L. Samauskienė - R. L. B. sek.

• Rosario Lietuvių Bendruomenės Valdyba prašo pranešti, kad papildžius valdybą dviems asmenimis, valdybos sąstatas yra sekantis: J. Papečkys - pirm. P. Džiugis - vice-pirm., L. Samauskienė - sekret., V. Seniūnas - sekret. padėj., T. Plepys - išdin., J. Guzas - išd. pad. Vald. nariai ir parengimų komisija: J. Plepienė, U. Vincėnienė, A. Matulis, V. Zagreckienė, V. Palaikienė, S. Morkūnas, E. Guzienė. Revizijos komisija: M. Klimas, A. Misevičius, J. Stašauskas. Mokeščių rinkėjas: A. Latvėnas.

Dr. JONAS SIMANAUSKAS
(Gydytojas - chirurgas)

Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.

Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

VIKTORAS J. GRIGAITIS

Medicinos Daktaras
Ketvirtadieniais 18 val.
V. Alsina 3312 — Val. Alsina

BERISSO

Soc. Lituana Católica Cultural de Socorros Mutuos
"MINDAUGAS"

CONVOCATORIA
ASAMBLEA GENERAL
ORDINARIA

La H. C. Directiva de la Sociedad Lituana, Católica, Cultural y de Socorros Mutuos "MINDAUGAS" invita a todos sus asociados a participar de la Asamblea General Ordinaria que se efectuará el día 30 de marzo de 1969 a las 18 horas, en Nápoles N° 4260 de Berisso, para tratar el siguiente Orden del Día:

1. — Lectura del Acta anterior.
2. — Memorias y Organo de Ficalización.
3. — Balance y Cuadro demostrativo.
4. — Elección de la Comisión Directiva para el año 1969.
5. — Elección de dos (2) socios para firmar el Acta.

NOTA: De acuerdo al Artículo N° 37 de nuestros Estatutos Sociales, si a la primera citación no concurriera el número suficiente de socios que determina dicho artículo, transcurrida una hora, la Asamblea sesionará con el número de socios presente.

Osvaldo Bakanas - Presidente
Luis Mikėlaitis - Secretario.

NAUJA ŠEIMA

Sausio 4 dieną Rosario šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, kun. A. Švedas sujungė moterystės ryšiu Rosario lietuvių bendruomenės veikėją Angelę Pundytę ir advokatą Miguel A. Borsini. Po iškilmingų jungtinių bažnyčioje, turtiną vakariene įvyko miesto centre, kur dalyvavo jaunavedžių tėvai, broliai, seserys, giminės ir pilna salė kvietinių svečių, kurie kėlė taures ir linkėjo jaunavedžiams gražaus gyvenimo. Angelita Pundytė gražiai kalba lietuviškai dalyvauja lietuviškoje veikloje, dalyvavo P. L. Jaunimo Kongrese Š. Amerikoje. Jos sesutei Birutei vadovaujant, skambėjo lietuviškos dainos ir buvo sugiedota Ilgiausių Metų, po to jaunieji išskrido į Bariloche dviem savaitėm.

Matas.

Dr. ANTANAS SAIKAUSKAS
Gydytojas

Priima penktad. 19 val.:

Viamonte 749, P. 15, Dep. 1 - Cap. Fed. - T. E. 923-5337.

Šeštad. 15 val.:

Condor 1519 - Cap. Federal - T. E. 923-7509.

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

CASA "GARCIA"

Siūlo savo patarnavimus pašarvojimui koplytėlėje, patarnavimai automobiliams. Laidotuvėms ir ambulancijos pervešti ligonius bei mašinos vestuvėms.

Humayta 1401 — T. E. 208-6331/3279/9808 — V. Alsina

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro kelionas į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070
Temperley
F.C.N.G.R.

T. E. 243 - 5864

Sucursal
BALCARCE 510
Lomas de Zamora

FERRETERIA — BAZAR — ELECTRICIDAD

KAZLAUSKAS Hnos.

Medžiagos statybai ir elektros įrengimams
Namų apyvokos dalykai

Valentin Alsina 1599

T. E. 208 - 4067

Maudymosi Baseinas "LIETUVA"

(Už parko "LA SALADA")

NAUJAI ĮRENGTI PATOGUMAI
DAŽNAI KEIČIAMAS VANDUO
Šeimyniška nuotaika
SEKMADIENIAIS BENDRI PIETŪS
šeštadieniais ir sekmadieniais.
LIETUVIŠKA MUZIKA

Apart patogaus privažiavimo savais automobiliais, priveža kolektyvai 32-S, 236, 291, 21, 226, 220 ir ypatingas autobusas iš Liniers.

DIDZIOSIOS SAVAITĖS PAMALDŲ PROGRAMA
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS BAŽNYCIOJE

- Verbų Sekmadienį — kovo mėn. 30 d.
10.00 val. Verbų Pašventinimas ir suma.
18.00 „ Rekolekčių pradžia su pamokslu.
18.30 „ Gaudūs Verksmai ir mišios.
- Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį
6.45 val. Bendros mišios ispaniškai.
7.30 „ Rekolekcinis pamokslas.
18.00 „ Antras rekolekčių pamokslas
18.30 „ Šv. Rožančius ir palaiminimas.
- Didįjį Ketvirtadienį — balandžio mėn. 3 d.
7.00 val. Rožančius.
7.30 „ Pamokslas.
17.30 „ Pamokslas.
18.00 „ Did. Ketvirtadienio liturgija: Kojų plovimas ir mišios.
20-24 val. Adoracija Šv. Sakramento.
- Didįjį Penktadienį — balandžio mėn. 4 d.
7.00 val. Pamokslas.
7.30 „ Mąstymas.
17.30 „ Pamokslas.
18.00 „ Did. Penktadienio Liturgija: Kančios skaitymas, Kryžiaus garbinimas, Šv. Komunijos išdalinimas.
- Didįjį šeštadienį — balandžio mėn. 5 d.
7.00 val. Aušrinės maldos - giesmės
7.30 „ Mąstymas.
19.30 „ Gedulingi mišparai.
20.00 „ Velykų Vigilijos liturgija. Ugnies šventinimas su procesija. Krikšto Vandens pašventinimas. Vigilijos mišios su komunija.
- VELYKOS — Balandžio 6 dieną.
6.00 val. Rezurekcija ir Procesija.
7.00 „ Iškilmingos liet. mišios.
10.00 „ Skaitytos mišios.
Rekolekcijas praves kun. Aug. Steigvilas.
- Laike pamaldų bus klausoma išpažinčių.
 - Didįjį Penktadienį yra didysis pasninkas: susilaikymas nuo mėsinių valgių ir tik vieną kartą galima stipriau pavalgyti.
 - Kas priima Velykų naktį Komuniją, gali priimti ir Velykų dienoje dar kartą.
 - Kas išklauso mišias Velykų naktį — vigilijoje, jos galioja kaip ir sekmadienį.
 - Einant komunijos užtenka vieną valandą prieš tai nevalgyti. Vandenį galima gerti bet kada.

Tėvai Marijonai.

LIETUVIŲ IŠVYKA Į
VILLA ELISA

Kovo 9 d. Tėvų Marijonų vasarvietėje, Šiluvoj, Villa Elisa, įvyko lietuvių išvyka bei piknikas. Iš lietuvių parapijos, Avellanedo, dalyvavo vienas autobusas keleivių. Iš Berisso lietuvių kolonijos irgi atvyko vienas autobusas. Kai kurios šeimos atvyko savo privačiais automobiliais. Dar visa eilė šeimų, ypač iš Berisso, taip pat buvo planavę minėtoje išvykoje dalyvauti, bet sutrukdė juos lietus. Nežiūrint tačiau lietingo oro, tie, kurie avyko, smagiai praleido dieną Šiluvos vasarvietėje.

Išvykos dalyviai taip pat turėjo progą dalyvauti ir šv. mišiose, kurias koptylėlė atlaikė kun. J. Petraitis, MIC, ir pasakė gavėnios metui pritaikintą pamokslą. Vakare 6 val. tas pats kunigas atlaikė pamaldas ir Berisso lietuviams — Maria Auxiliadora bažnyčioje.

Buvo girdima balsų, jog, kol nebėra šiltas oras, reikėtų vėl nužilgo suorganizuoti panašią išvyką, kuri yra keleriopai naudinga kiekvienam dalyviui, nes gražioji gamtoje ne tik pailsima, bet net ir dvasiniai atsigaivinama.

P. Milgaudas.

LIETUVŲ VEŽA Į BRAZILIJĄ

Jurgis Gilvydis su pirmuoju kino teatru "Vytytis" ir lietuviškomis filmomis senai jau buvo kviečiamas ir kovo 12 dieną išvažiavo į Braziliją. Lietuviškos filmos bus parodytos geriausioje lietuvių salėse San Paulo ir Rio de Janeiro miestų lietuviams.

Lietuvių spauda plačiai aprašė lietuviškų filmų vertę ir svarbą jas pamatyti. J. Gilvydis ne tik rodys filmas, bet ir nufilmuos spalvota filma svarbesnes lietuvių vietas ir prijungs prie sukamos pirmos istorinės filmos iš Pietų Amerikos lietuvių gyvenimo.

- *Danutė Sabūnaitė* išvyko į Kordobą, V. del Dique į Tevų Marijonų namus, kur mano išbūti bent porą mėnesių.
- *Elena Talmantaitė* buvo apsigūsi, sveiksta namuose.
- *Julia Bubliauskiene* sirga, dabar sveiksta.
- *Ona Bagdonienė* griuvusi gatvėje susilaužė ranką, kurią sugipsavus, gydos savo namuose. Prieš kiek laiko jos sūnus Henrikas Bagdonas betaisydamas televizijos aparatą buvo susižeidęs ranką, dėl kurios ilgesnį laiką turėjo būti gydytojo priežiūroje.

• *Daktarė Eugenija Čikštaitė* ir jos vyras dr. Humberto Mayorga, abu gydytojai - okulitai, gyvena savo namuose Castellar vietovėje. Abu dirba Centro de Cirugia Ocular de Avellaneda ir Sanatorio de Moron. Dr. Mayorga dar dirba Sanat. Marini, Bs. As., o dr. Eugenija Hospital de Niños, taip pat Bs. As.

• *Marijonų Kongregacijos* vyriausias vadovas — generolas, vysk. Česlovas Sipovič, lankosi Pietų Amerikoje. Kovo mėn. 9 d. per Ezeizą atvyko į Argentiną. Jį pasitiko Marijonų Namų viršininkas kun. A. Steigvilas ir brolis P. Gudelevičius Pabuvęs tris dienas Avellanedoje, išvyko lankyti Marijonų Namų Rosario ir Kordoboje. lydymas P. Gudelevičiaus, kuris ta proga aplankys Laiko skaitytojus. Kovo 20 dieną generolas mano jau grįžti atgal į Romą, kur jo laukia darbas — paruošti visuotiną marijonų kapitulą, kuri prasidės gegužės 12 dieną Romoje ir kurioje dalyvaus iš visų marijonų provincijų delegatai. Argentinos marijonus atstovaus kun. Augustinas Steigvilas.

• "Atžalynas" jau turėjo pirmą poatostoginį susirinkimą, dalyvaujant jų vadovams Audrai Deveikytei ir Hektorui Levanavičiui.

• *Ind. Vladas Deveikis* su žmona Valerija atostogavo Urugvajuje. Po rimtos operacijos, kuri jam buvo padaryta Fernandez ligoninėje, jaučiasi gerai. Buvo apsistoję pas savo draugą ir kaimyną iš Lietuvos p. Jusį.

• *Audra Deveikyte* grįžo iš atostogų, kurias praleido Mar del Platoje ir La Lucile kurortuose taip pat kartu su inž. G. Kliauga jo sesute Estela su autu pasiekė Patagoniją.

• *Monika Beatriz Baltrūnaitė* dirbanti lietuvių parapijos raštinėje, laimingai grįžo iš atostogų, kurias ji praleido Bariloche kalnuose. Monika pirmą kartą matė didžiuosius kalnus, yra jais sužavėta.

• *Karolis Misiūnas* atostogų buvo išvykęs į Urugvajų, Montevideo miestą. Buvo apsistojęs pas savo buvusį kaimyną Danielių Bajaruncą, kuris aprodė jam Urugvajaus vasarvietes ir Montevideo miestą ir apylinkes. Apsilankė lietuvių parapijoje ir Lietuvos Pasiuntinybėje. Ponas Kazimiera Čibiras kovo 2 dieną surengė kazimierines, kuriose dalyvavo ponas Grišonas su Ponia ir keli kazimierai. Be to Karoliui Misiūnui teko kalbėti per lietuvių radio valandėlę ir pasveikinti visus Urugvajaus lietuvius Argentinos lietuvių vardu. K. Misiūnas nuosirdžiai dėkoja p. Grišonui ir Poniai už pavėžinimą autu ir taip pat p. Stasiui Godai, kuris jį nuvežė į uostą.

• *Uršulė Godienė* gyvenanti Montevideo, kovo 2 dieną šventė 70 metų sukaktį. Ponia Godienė išbuvo keturius metus Katal. Moterų Draugijos pirminke. Pobūvyje dalyvavo kun. Giedrys, kun. Sukackas, Val. ir VI. Deveikiai ir jų sūnus Romas ir Karolis Blumbergas linkėdami sukaktuviniškai geriausių metų.

• *Kordobos lietuvių kolonija* minėdama Lietuvos nepriklausomybės 51 metų sukaktį, vasario 16 dieną 10 val. San Martine aikštėje prie to garbingo vyro paminklo, su gražiomis iškilėmis padėjo vainiką. Šeštojo skyriaus pirmininkas Adolfas Biguzas ta proga tarė pritaikintą žodį. Dalyvavo tautiniais rūbais apsirengusi p. Elena Janulienė ir dar dvi mergaitės. Tos pačios dienos 12 val. Susivienijimo 6-to skyriaus patalpose įvyko minėjimas su asado — draugiškumo pietumis. Minėjimas pradėtas su Argentinos ir Lietuvos himnais, po to pritaikintą kalbą pasakė draugijos pirm. A. Biguzas, svečias iš Š. Amerikos P. Gustas, Pr. Ožinskas ir kiti Svečių tarpe matėsi Pov. Bendinskas iš Š. Amerikos.

Draugiškumo pietuose dalyvavo ko nė visi Kordobos lietu-

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriams prasant. Kaina Argentinoje metams \$ 900.— administracijoje; \$ 1.000.— namuose. Kitur — metams 3 dol. Oro pasštas met. 6 dol.

LIETUVIŠKOS SEIMOS IR ŠVIETIMO METAI

XX METAI — Nr. 441

1969 m. kovo 17 d.

Šaunios Lietuviškos Įkurtuvės

• Kovo 4 d. *Kazimiero ir Valerijos Kaminskų* namuose susirinko gražus būrelis artimųjų ir draugų, pasveikinti p. Kaminską jo vardadienio dienoje. Sveikinimo kalbą pasakė br. P. Gudelevičius. Sugiedota ilgiausių metų ir gražiai besivaišinant praleista gražus vakaras. Kovo 9 d. ponų Kaminskų vasarvietėje, Matanza, San Justo įvyko ypatinga šventė. Švenčiant jų sūnaus studento Rikardo gimimo dieną, ta proga taip pat buvo ir pašventinta naujai pastatytas maudymosi baseinas. Šventinimo apeigas atliko kun. Aug. Steigvilas MIC. Krikšto tevais buvo akušerė Emilija Morkūnaitė de Selza ir dr. Humberto Mayorga. Pasibaigus krikšto apeigoms, kur. A. Steigvilas su gera doze baseino vandens "pakrikštijo" dar ir kūmus, šeiminius ir aplink stovinčius svečius. Po to visi susirinko valgomajame, kur buvo atidarytos šampano bonkos ir išgerta už malonių šeiminių sveikatą ir jų pažangą. Ta proga sveikinimo kalbas pasake vadovaujant P. Gudelevičiui kun. A. Steigvilas, ALOS Tarybos pirm. J.

Čikštas, LC "Aušros" choro vardu Art. Miciūda, A. L. Balso — Pr. Ožinskas, svečias iš Amerikos Pr. Gustas, Laiko - O. Kairelienė, kūmas dr. H. Mayorga ir jaunuolis J. Bačkis. Atsakydamas į visus sveikinimus kalbėjo šeiminius p. K. Kaminskas dėkodamas visiems sveikintojams pabrėžė, kad jo vasarvietėje yra laukiami ir kviečiami visi lietuviai ypač jaunimas pasimaudyti ir susiburti. Nežiūrint lietaus svečių nuotaika buvo gera. Jie užpildė Kaminskų dukros Lilly vardu pavadintą challet ir sodą, kuriame buvo ir labai daug autų.

* * *

Grįždami iš p. Kaminskų vasarvietės, kun. A. Steigvilas, O. Kairelienė ir P. Gudelevičius užsuko į Marcos Paz miestelį, kur gyvena ponai Mikelioniai. Apžiūrėta didysis vištynas, kur dirba p. Mikelionis, taip pat apžiūrėtas ir pačių Mikelionių vištynas, pasivažiinta, apgailėstauta, kad buvę kolonijos veikėjai taip toli atsiskyrė nuo lietuviško centro.

KORDOBA

• Kordobos lietuvių kolonija minėdama Lietuvos nepriklausomybės 51 metų sukaktį, vasario 16 dieną 10 val. San Martine aikštėje prie to garbingo vyro paminklo, su gražiomis iškilėmis padėjo vainiką. Šeštojo skyriaus pirmininkas Adolfas Biguzas ta proga tarė pritaikintą žodį. Dalyvavo tautiniais rūbais apsirengusi p. Elena Janulienė ir dar dvi mergaitės. Tos pačios dienos 12 val. Susivienijimo 6-to skyriaus patalpose įvyko minėjimas su asado — draugiškumo pietumis. Minėjimas pradėtas su Argentinos ir Lietuvos himnais, po to pritaikintą kalbą pasakė draugijos pirm. A. Biguzas, svečias iš Š. Amerikos P. Gustas, Pr. Ožinskas ir kiti Svečių tarpe matėsi Pov. Bendinskas iš Š. Amerikos.

Draugiškumo pietuose dalyvavo ko nė visi Kordobos lietu-

viai ir prijauciantieji, juos aptarnauti ėmėsi malonios susiv. narės Onytė Bendinskaitė de Martin, Elda Brandoni, Yoli Castano su sekretore Violeta Mikalčiute priešakyje. Gėrimus aptarnavo Kazys Sadukas, anksčiau paruošimo darbą atliko V. Bendinskienė, Katalina Meilutienė ir E. Janulienė. Tvarką dabojo J. Tumosa, J. Jankūnas ir K. Braziūnas, Asado kepė Antanas Janulis, Hugo Martin ir kiti. Susivienijimo 6-tas skyrius, besidžiaugdamas gražiu šventės pasisekimu, visiems savo bendradarbiams taria nuosirdų ačiū.

S.L.A. 6-jo Skyriaus V-ba.

• Dietetrikė *Onyte Bendinskaitė de Martin* turi kabinetą savo tėvelių namuose, kur priima pacientus (Av. Patria 239, Kordoba). Ji augina dvi dukreles Caroliną ir Valeriją, kuri tik turi 8 mėnesius.

Balandžio 13 dieną sekmadienį
LIET. MALDININKŲ KELIONĖ Į LUJAN ŠVENTOVĖ
Visus lietuvius maloniai kviečiame gausiai prisidėti
prie šių abiejų kelionių.
Bilietus jau galima įsigyti parapijos raštinėje.
Lietuvių Bažnytinis Komitetas.